

RAPORT

ENQA DE EVALUARE A ARACIS

Martie 2009

Cuprins

1. Rezumat	pg. 3
2. Introducere	pg. 4
2.1 Informații de fond și bazele procesului de evaluare	
2.2 Sistemul de învățământ superior românesc	
2.3 Asigurarea calității în învățământul superior din România	
2.4 Câteva detalii privind procesul de evaluare și metodologia de evaluare	
3. Constatări	pg. 13
3.1 Criteriul 1 ENQA – Activități (ESG 3.1, 3.3)	
3.2 Criteriul 1 ENQA – Procese de asigurare externă a calității (ESG Secțiunea 2)	
3.3 Criteriul 2 ENQA – Statut oficial (ESG 3.2)	
3.4 Criteriul 3 ENQA – Resurse (ESG 3.4)	
3.5 Criteriul 4 ENQA – Declarația de principii (ESG 3.5)	
3.6 Criteriul 5 ENQA – Independență (ESG 3.6)	
3.7 Criteriul 6 ENQA – Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri (ESG 3.7)	
3.8 Criteriul 7 ENQA – Proceduri de responsabilitate (ESG 3.8)	
3.9 Criteriul 8 – Alte prevederi	
4. Termeni de referință suplimentari ai evaluării	pg. 44
5. Concluzie	pg. 45
6. Anexe	pg. 48
6.1 Glosar de termeni	
6.2 Întrebări suplimentare	
6.3 Documente studiate la pregătirea vizitei	
6.4 Calificative acordate de comisia de evaluare EUA	
6.5 Calificative acordate de echipa de studiu ESU	
6.6 Programul vizitei	
6.7 Prevederi privind statutul de membru	

1. Rezumat

O comisie de evaluare alcătuită din:

- Prof. György Bazsa (Comisia de Acreditare Maghiară, Ungaria, președinte),
- Obe de Vries (Inspectoratul pentru Educație, Olanda, secretar),
- Prof. Jacques Willems (Universitatea din Ghent, Belgia),
- Stefan Delplace (Numire EURASHE¹, Belgia) și
- Koen Geven (Numire ESU, Olanda)

a desfășurat o evaluare a ARACIS, cu scopul de a evalua ARACIS față de criteriile statutului de membru al ENQA. Evaluarea a fost desfășurată prin studierea unui raport de auto-evaluare al ARACIS (SER) și a unor documente suplimentare, precum și prin intermediul unei vizite (martie 2009). În decursul evaluării, s-au luat în considerare și o serie de întrebări preliminare (mai 2007), însă nu au existat termeni de referință suplimentari. Concluziile comisiei de evaluare sunt după cum urmează:

Criteriu	Sub-criteriu	Sub-punctaj	Punctaj final
ESG 3.1, 3.3 / Criteriu 1 ENQA: Activități			FC
ESG Secțiunea 2 / Criteriu 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității			SC
	ESG 2.1 Utilizarea procedurilor de asigurare internă a calității	sc	
	ESG 2.2 Dezvoltarea proceselor de asigurare externă a calității	fc	
	ESG 2.3 Criterii pentru decizii	sc	
	ESG 2.4 Procese adecvate scopului	sc	
	ESG 2.5 Raportare	sc	
	ESG 2.6 Proceduri de follow-up	sc	
	ESG 2.7 Evaluări periodice	fc	
	ESG 2.8 Analiza sistemului	pc	
ESG 3.2 / Criteriu 2 ENQA: Statut oficial			FC
ESG 3.4 / Criteriu 3 ENQA: Resurse			SC
ESG 3.5 / Criteriu 4 ENQA: Declarația de principii			SC
ESG 3.6 / Criteriu 5 ENQA: Independență			FC
ESG 3.7 / Criteriu 6 ENQA: Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri			SC
ESG 3.8 / Criteriu 7 ENQA: Proceduri de responsabilitate			SC
Criteriu 8 ENQA: Alte prevederi			FC

¹ Pentru Glosar și acronime, vezi Anexa 1

NB: FC/fc (conformă în totalitate) și SC/sc (conformă în mod substanțial) reprezintă în principal opinii pozitive ale comisiei; PC/pc (parțial conformă) și NC/nc (neconformă) reprezintă opinii mai mult sau mai puțin negative ale comisiei.

Comisia de evaluare concluzionează că ARACIS **îndeplinește în mod substanțial** cerințele stabilite pentru statutul de membru al ENQA.

2. Introducere

Acesta este raportul evaluării ARACIS desfășurat în martie 2009, cu scopul de a cerceta dacă agenția îndeplinește criteriile stabilite pentru Statutul de membru cu drepturi depline al Asociației Europene pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA). Prevederile referitoare la statutul de membru sunt enumerate în Anexa 7 din raport. În general, comisia a fost impresionată de rolul pozitiv pe care îl joacă ARACIS în sistemul românesc de învățământ superior. Prin promovarea asigurării calității precum și prin transformarea sa în realitate, aceasta este o instituție esențială care oferă un stimulent necesar pentru învățământul de calitate. Cu toate acestea, în același timp agenția își poate îmbunătăți modurile de lucru pentru a-și desfășura misiunea. În consecință, prezentul raport trebuie citit din acest punct de vedere. În timp ce comisia este în general pozitivă, ea încearcă să identifice cât mai multe căi de ameliorare, lăsând libertatea ARACIS și societății românești în general să utilizeze și să îmbunătățească mai departe asigurarea calității în beneficiul tuturor.

2.1 Informații de fond și bazele procesului de evaluare

Reglementările ENQA solicită tuturor agențiilor membre cu drepturi depline să desfășoare o evaluare ciclică externă, cel puțin o dată la cinci ani, pentru a verifica îndeplinirea prevederilor statutului de membru de către acestea. Este necesară o evaluare care să utilizeze aceleași proceduri pentru noile cereri pentru statutul de membru cu drepturi depline, inclusiv cereri ale membrilor candidați.

În noiembrie 2004, Adunarea Generală a ENQA a convenit ca a treia parte a *Standardelor și Liniilor Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European de Învățământ Superior* (ESG) să fie inclusă în prevederile statutului de membru ale reglementărilor sale. Îndeplinirea substanțială a ESG a devenit astfel criteriul principal

pentru Statutul de membru cu drepturi depline al ENQA. ESG au fost adoptate ulterior la întâlnirea ministerială de la Bergen din cadrul Procesului Bologna în 2005.

A treia parte a ESG acoperă evaluarea ciclică externă a agențiilor de acreditare și asigurare a calității. În conformitate cu principiul subsidiarității, evaluările ciclice externe pentru statutul de membru al ENQA sunt în mod normal conduse la nivel național și inițiate de autoritățile naționale într-un stat SEIS, însă desfășurate independent de acestea. Cu toate acestea, evaluările externe pot fi coordonate și de către ENQA (sau de către altă organizație non-națională sau internațională) dacă nu pot fi organizate pe plan național. De exemplu, aceasta poate avea loc atunci când nu se poate găsi niciun organism național adecvat sau dispus să coordoneze evaluarea. În acest caz, ENQA joacă un rol activ în organizarea evaluării, fiind direct implicată în calitate de coordonator, în timp ce, în cazul evaluărilor naționale, este numai informată cu privire la progres pe parcursul întregului proces.

Evaluarea ARACIS coordonată de ENQA a fost condusă în conformitate cu procesul descris în *Liniile directoare pentru evaluările naționale ale agențiilor membre ENQA* și în conformitate cu termenul stabilit în Termenii de referință. Comisia de evaluare pentru evaluarea externă a ARACIS a fost alcătuită din următorii membri:

Prof. György Bazsa, Comisia de Acreditare Maghiară (HAC), Ungaria (Președinte)

Obe de Vries, Inspector Educație, Olanda (Secretar)

Prof. Jacques Willems, Rector onorific, Universitatea din Ghent, Belgia

Stefan Delplace, Secretar General EURASHE, Belgia

Koen Geven, Fost Președinte al Uniunii Europene a Studenților (ESU), Olanda.

În 2007, ARACIS și-a depus candidatura pentru statutul de membru al ENQA, care i-a fost acordat ulterior. Pe lângă îndeplinirea cerinței de evaluare externă a statutului de membru al ENQA, această evaluare a ARACIS a avut următorul scop: de a evalua ARACIS față de criteriile referitoare la statutul de membru ENQA.

ARACIS a elaborat un raport de auto-evaluare care a furnizat o parte substanțială a dovezilor pe care comisia le-a utilizat în formarea concluziilor sale. În cadrul unei anexe către SER, ARACIS a furnizat răspunsuri la întrebările adresate de Biroul Executiv ENQA în mai 2007 (Vezi Anexa 2). La pregătirea pentru vizita pe teren, comisia de evaluare a studiat mai multe documente, printre care unele sunt

menționate la Anexa 3. În timpul vizitei pe teren, au fost prezentate și alte documente. Printre altele, comisia a utilizat rezultatele unei evaluări a experților români (2007) și două evaluări externe, una realizată de EUA (2008) și una de ESU (2008). Ultimele două rapoarte au conținut mai ales descrieri în ceea ce privește Standarde specifice ESG pe care, în multe privințe, comisia le-ar putea valida în timpul interviurilor și cita în prezentul raport. Pentru calificativele din evaluările EUA și ESU, vezi Anexa 4 și 5.

Comisia a desfășurat o vizită pe teren în martie 2009 pentru a valida în totalitate auto-evaluarea și pentru a clarifica orice puncte în discuție. Pentru întregul program vezi Anexa 6. Pe lângă vizita pe teren, ARACIS a răspuns unei întrebări specifice privind criteriul ESG 2.8 (Analiza sistemului) în cadrul unei declarații scrise.

În cele din urmă, comisia de evaluare a elaborat prezentul raport final pe baza raportului de auto-evaluare, a vizitei pe teren și a constatărilor sale. Astfel, ea a furnizat ARACIS oportunitatea de a emite comentarii asupra acurateței faptice a proiectului de raport. Comisia de evaluare confirmă și dorește să își exprime aprecierea față de ARACIS pentru că i s-a acordat acces la toate documentele și persoanele pe care a dorit să le consulte pe durata evaluării, cu excepția unei persoane-cheie care a fost Ministrul Educației, președintele Consiliului Român al Rectorilor și rectorul Universității Tehnice din București la momentul vizitei, o situație care, în opinia comisiei, este neobișnuită în practica europeană.

2.2 Sistemul de învățământ superior românesc

Introducere

În această secțiune, este prezentată o scurtă descriere a trecutului recent al Sistemului de Învățământ Superior Românesc, în mare parte pe baza datelor din raportul de auto-evaluare. Din 1990, se disting trei evoluții:

- distanțarea de trecutul comunist
- expansiunea rapidă a numărului de instituții de învățământ superior și de studenți
- introducerea procesului Bologna, scăderea numărului de instituții de învățământ superior, creșterea numărului de studenți.

2.2.1 Distanțarea de trecutul comunist

Prima evoluție a fost distanțarea sistemului și a instituțiilor de învățământ superior de trecutul lor comunist. Aspectele-cheie au fost reconstrucția planului de învățământ, afirmarea autonomiei universitare și libertatea academică, precum și inițiativele de a cuprinde un număr tot mai mare de studenți. Antreprenorii academici au înființat noi instituții de învățământ superior particulare și noi programe de studii astfel încât cererea tot mai mare de învățământ superior s-a armonizat cu tot mai multe programe instituționale, în majoritate în drept, economie, științe sociale și politice și uman. Reforma legislativă în etapa timpurie de tranziție s-a concentrat pe abrogarea tuturor prevederilor legale care au fost considerate de tip comunist, urmată de adoptarea, în 1993, a unei legi privind acreditarea, prin instituirea unei noi baze legislative a învățământului în 1995 (Legea învățământului 84/1995 și în 1997 Legea privind statutul personalului didactic 128/1997). Acest cadru legal este încă în vigoare deși anumite prevederi ale sale au fost modificate în mod progresiv și/sau completate cu altele noi, mai ales în 2004 când principiile, obiectivele și structurile Bologna au fost promovate în mod legal, precum și noua lege privind acreditarea din 2005, atât pentru învățământul liceal cât și pentru cel superior.

2.2.2 Expansiunea rapidă a numărului de instituții de învățământ superior și de studenți

A doua evoluție este expansiunea rapidă a sistemului de instituții de învățământ superior cu privire la numărul de instituții de învățământ superior și de studenți. Numărul instituțiilor de învățământ superior particulare și de stat a crescut de patru ori în perioada 1990-2000, ajungând astfel la un număr total de 133 de instituții de învățământ superior în anul 2000, dintre care 57 au fost finanțate de stat și 76 particulare. Organismele intermediare precum Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior, Consiliul Național pentru Cercetare în Învățământul Superior, CNEAA, Consiliul Național al Rectorilor, Consiliul pentru Atestarea Personalului Academic, Consiliul de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, au început să acționeze ca organisme ministeriale consultative. Aceste organisme au fost alcătuite din academicieni și alți reprezentanți ai universităților și angajatorilor. Finanțarea publică a învățământului superior s-a modificat prin introducerea unui sistem bazat pe o formulă care a luat studentul ca referință și a făcut diferența între finanțarea de bază / internă (de ex. salarii și cheltuieli curente) și finanțarea complementară (de ex. investiții de capital, fonduri de cercetare, burse și sprijin acordat studenților etc.).

2.2.3 Introducerea procesului Bologna, scăderea numărului de instituții de învățământ superior, creșterea numărului de studenți

Principiile Procesului Bologna au fost promovate în mod legal din 2004 astfel încât în 2008 prima generație de studenți Bologna a finalizat studiile cu o diplomă de Licență. Deși numărul de studenți a continuat să crească, numărul de instituții de învățământ superior a început să scadă, mai ales din cauză că unui număr de 33 de instituții de învățământ superior le-a fost respinsă prin Hotărâre de Guvern autorizația de funcționare din cauza neîndeplinirii standardelor de calitate. Alte instituții de învățământ superior au hotărât să fuzioneze sau să își înceteze activitatea.

În timp, instituțiile de învățământ superior s-au dezvoltat după cum urmează: 56 de universități de stat acreditate, 31 de universități particulare acreditate și 21 de universități particulare, autorizate provizoriu. Există o uniformitate a declarațiilor de principii. Toate IIS sunt universități și toate universitățile sunt instituții de învățare și cercetare, deși echilibrul lor între rezultatele cercetării și învățării este foarte diferit. O treime din numărul de universități nu deține programe de doctorat. Nicio instituție de învățământ superior nu se identifică pe sine ca oferind o pregătire pur profesională sau ca deservind numai o regiune sau comunitate, afirmând în schimb vocația sa națională și europeană, deși cel puțin câteva dintre acestea ar deservi cel mai bine nevoile locale.

2.2.4 Câteva observații ale comisiei

Comisia de evaluare a căzut de acord asupra descrierii de mai sus ca o imagine corectă a trecutului recent al învățământului superior din România. Pe lângă descrierea de mai sus, comisia de evaluare a observat că numărul de studenți a înregistrat o creștere importantă în ultimii ani (Sursa: EUROSTAT, 13 martie 2009):

2004: 685.700

2005: 738.600

2006: 835.000

Între timp, participarea la educația permanentă (25-64 de ani) a fost de 1,6% în 2004, față de o medie a tuturor țărilor UE de 12,5% (Sursa: Banca Mondială, Romania Education Policy Note, 2007). Aceste cifre trebuie luate în considerare față de o populație totală a României (2007) de aproximativ 22 de milioane (Sursa: EVD-factsheet Romania, 6 martie 2009).

Date fiind aceste cifre, comisia a observat că anumite caracteristici ale sistemului de învățământ superior românesc ar merita o atenție deosebită, de exemplu modul în care procesele de asigurare a calității abordează varietatea în instituțiile de învățământ superior (benchmarking?). De asemenea, comisia de evaluare s-a întrebat în ce mod competiția dintre universitățile publice și cele private va afecta nevoia de dezvoltare regională și de supraveghere a comunității locale. Legat de aceasta, lipsa de interes public față de participarea la educația permanentă și apariția și rolul furnizorilor de cursuri de învățământ la distanță, reprezentând un procentaj însemnat al studenților în câteva universități particulare, au atras atenția comisiei de evaluare. Comisia nu a putut obține o imagine clară a misiunii, funcției, competențelor și interrelaționării din § 2.2.2 din organismele intermediare (șase) menționate (în prezent ARACIS în loc de CNEAA) inclusiv Ministerul Educației, Culturii și Tineretului.

2.3 Asigurarea calității în învățământul superior din România

Prezenta secțiune prezintă o scurtă descriere a dezvoltării asigurării calității în învățământul superior din România în ultimele două decenii, mai ales pe baza datelor furnizate de SER. Aceste două decenii sunt clar împărțite în perioada până în 2005 și cea după 2005.

2.3.1 Perioada inițială: 1990 – 2005

În urma sprijinului Băncii Mondiale, autoritățile publice au elaborat o lege privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior, care a fost adoptată în 1993. Această lege a împuternicit un Consiliu Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA) să autorizeze provizoriu și apoi să acrediteze instituțiile de învățământ superior. Aproape toate standardele luate în considerare în cadrul proceselor au fost de tip input (ex. personal didactic, spațiu didactic, facilități didactice, bibliotecă, conceperea planului de învățământ etc.) și au fost formulate în termeni cantitativi (ex. câți profesori pentru câți studenți? câte volume în bibliotecă? câte ore de predare pe săptămână? ce normă didactică per angajat? etc.). Inițial, instituțiile de învățământ superior (IIS) particulare s-au opus prevederilor legale aplicate din 1993, acuzând autoritățile publice că au încercat să împiedice inițiativele private și antreprenoriatul academic din motive ideologice. Acestea au descoperit ulterior mai multe moduri de îndeplinire a standardelor de tip input și, după o perioadă de aproximativ zece ani, au fost acreditate 27 de IIS private dar și două de stat.

2.3.2 ARACIS: 2005 - în prezent

În 2005, a fost elaborată o nouă Ordonanță privind asigurarea calității în învățământul superior. În vederea unei abordări unitare și cuprinzătoare cu privire la calitate, Legea din 2005 oferă un cadru general care este valabil atât pentru învățământul pre-universitar cât și pentru cel universitar. Două agenții corespund celor două niveluri principale de învățământ și este de dorit ca acestea să aibă o strânsă cooperare: ARACIS, Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior și ARACIP (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar). ARACIS pune accent pe asigurarea calității în învățământul superior dar ia în considerare și evoluțiile prezentate de ARACIP. Abordarea generală față de asigurarea calității se bazează pe aceleași mecanisme și standarde generale, cu accent pe rezultatele învățării. Cadru Național al Calificărilor (care este în prezent dezvoltat dar nu este încă finalizat) are rolul de a furniza o ierarhie a calificărilor și de a ilustra căi progresive de învățare.

ARACIS a început să funcționeze în 2005, fiind instituită de prevederile legale ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind Asigurarea calității în învățământ. Aceasta a înlocuit CNEAA în toate privințele. În 2006, anumite prevederi ale Ordonanței au fost modificate de Parlament, Ordonanța a fost adoptată de Parlament și a devenit Legea nr. 87/2006. Legea furnizează cadrul privind asigurarea calității învățământului în ansamblu, în timp ce se referă în mod specific la asigurarea calității și acreditarea în învățământul superior. Ordonanța și apoi Legea au fost elaborate și aprobate în conformitate cu Standardele și Liniile Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European de Învățământ Superior (Bergen, 2005) adoptate de miniștrii responsabili de învățământul superior din țările Bologna.

Procesul de implementare a prevederilor acestui nou Act Legislativ a întâmpinat opoziție. Peste 100 de programe de studii care sunt autorizate provizoriu prin aplicarea fostelor criterii și standarde de tip input, au trebuit să fie luate în considerare pentru acreditare de către ARACIS deoarece nu au fost evaluate în perioada când CNEAA încă funcționa. Fiind inițial concepute să îndeplinească specificațiile de tip input conform CNEAA, ele au trebuit brusc să fie conforme cu noile abordări stipulate de noua Lege. Din cauza opoziției inițiatorilor acestor programe de studii pentru aproximativ un an întreg, implementarea noii Legi a fost blocată de mecanisme procedurale în Parlament.

Din 2005, ARACIS a desfășurat un număr de activități, mai ales sub următoarele titulaturi:

- Autorizarea provizorie a programului de studii Licență (cursuri la zi și la distanță)
- Acreditarea programului de studii Licență (cursuri la zi și la distanță)
- Acreditarea programului de studii Master (cursuri la zi și la distanță)
- Evaluare periodică
- Evaluarea externă a calității.

Numărul total de hotărâri adoptate de ARACIS privind acreditarea sau evaluarea se ridică la peste 2500 (data 24.02.2009) (vezi și paragraful 3.1).

2.3.3 Câteva observații ale comisiei

Comisia este de acord că descrierea de mai sus este o reprezentare corectă a trecutului recent al asigurării externe a calității în învățământul superior românesc. Dată fiind această descriere, comisia a dorit să știe dacă ARACIP și ARACIS au menținut în mod real un schimb activ, care să contribuie la un sistem coerent de învățământ (cu toate acestea, la această întrebare comisia nu a obținut o imagine clară) și modul în care s-a desfășurat procesul de impunere treptată a instituțiilor de învățământ superior să deruleze evaluări ale programelor și instituțiilor (anterior aprobate de CNEAA), mai ales cu scopul introducerii sistemului Bologna în 2004. Majoritatea activităților ARACIS s-a ocupat de acreditarea programelor de Master. De asemenea, multe programe cărora le-a fost acceptată fosta acreditare CNEAA au avut prima lor generație de absolvenți de Licență în 2007 sau 2008. Programele de licență de 4, 5 și 6 ani dispar în mod treptat, deși pentru anumite profesii (de ex. medicina), conform Legii, există încă așa-numitele forme integrate de studii universitare, diplomele acordate fiind echivalente cu un program de master.

2.4 Câteva detalii privind procesul de evaluare și metodologia de evaluare

La pregătirea vizitei, comisia a susținut o conferință telefonică la data de 15 ianuarie sub îndrumarea vicepreședintelui ENQA Tibor Szántó, a secretarului general Emmi Helle și a secretariatului ENQA. După această conferință telefonică, membrii echipei au prezentat întrebări care vor fi adresate secretarului pe durata vizitei prin intermediul unei corespondențe intensive prin e-mail între membrii echipei. Secretarul a pregătit un cadru care cuprinde criteriile ale statutului de membru ENQA, parțial completat cu

declarații din cadrul raportului de auto-evaluare ARACIS și evaluări mai timpurii (EUA și ESU) și întrebări inițiale la care se va răspunde pe durata vizitei. Întrebările au fost discutate în timpul primei întâlniri a comisiei de la București, duminică 1 martie. Câteva întrebări au fost prezentate ARACIS pentru ca aceasta să răspundă în scris.

Vizita a constat în două zile și jumătate în care au avut loc 16 interviuri. Cei intervievați au fost – printre alții – consiliul ARACIS, reprezentanți ai diverselor comitete ARACIS, Ministerul Educației, Senat, Consiliul Rectorilor, angajatori, studenți și profesori (vezi Anexa 6 pentru o listă completă a celor intervievați). Ultima jumătate de zi a fost dedicată clarificării unor aspecte care au rămas de discutat, discuții interne ale comisiei și informare a biroului executiv ARACIS de către comisie. Vizita a fost bine organizată de către ARACIS. Toate solicitările specifice ale echipei au fost urmate în mod adecvat. Comisia a purtat discuții active în timpul tuturor celor 16 interviuri. Eficiența interviurilor a fost influențată parțial pozitiv și parțial negativ de faptul că în multe interviuri a fost necesară traducerea (de către un excelent interpret). Pe de o parte, aceasta a încetinit viteza interviurilor; pe de altă parte, aceasta a permis intervievaților să ofere comentarii extinse în limba lor nativă, ceea ce a ridicat aportul lor de informații.

Ca parte a evaluării, comisia a invitat și alte două agenții (IAACE și AEACE), care susțin că desfășoară activități în domeniul asigurării calității în învățământul superior românesc. IAACE (Institutul Autonom pentru Asigurarea Calității Educației) a informat comisia că nu este interesat de interviu deoarece se ocupă numai de învățământul liceal. AEACE (Agenția de Evaluare și Asigurare a Calității Educației) a fost intervievată de către comisie. AEACE obiectează față de așa-numita "poziție de monopol" a ARACIS, deși legea din România este clară cu privire la rolul exclusiv al ARACIS în desfășurarea acreditărilor și evaluărilor din învățământul superior. Cu toate acestea, AEACE contestă încă statutul legal al ARACIS. Pe durata celorlalte interviuri, comisia nu a găsit niciun motiv pentru a considera AEACE o agenție de asigurare a calității în cadrul sistemului de învățământ superior românesc. Între timp, Biroul Executiv ENQA a informat comisia că ENQA a retras deja statutul de candidat al AEACE cu câțva timp în urmă, din cauza utilizării incorecte a drepturilor ENQA.

Comisia a invitat de asemenea și EDU-CER, care acționează ca o organizație critică non-guvernamentală. EDU-CER a informat comisia privind indicatori pe care EDU-

CER îi consideră a fi favoritism nepotrivit al ARACIS și alte slăbiciuni din cadrul sistemului de asigurare a calității în învățământul superior și învățământului superior românesc în general. În stabilirea valabilității acestor reclamații, comisia a constatat că EDU-CER nu este necunoscută de către uniunile studenților și ale profesorilor, dar că nu a fost deloc sprijinită de aceștia și că nu este luată foarte în serios nici de ceilalți actori din învățământul superior românesc. Aceasta nu înseamnă că nu există probleme serioase în sistemul de învățământ superior românesc. La finalul vizitei, au apărut mai multe articole în presă conform cărora diplomele false și plagierea sunt chestiuni deosebit de importante care trebuie luate în considerare. Între timp, comisia a observat că ARACIS și-a oferit întregul sprijin agenției române CUC (Coaliția pentru Universități Curate, România), care luptă împotriva corupției din România. După câte se pare, poliția română este implicată în adoptarea de măsuri împotriva distribuirii diplomelor false.

3 Constatări

Introducere

Criteriile ENQA pentru statutul de membru cu drepturi depline sunt legate de ESG. Constatările vor fi prezentate în ordinea următoare:

3.1 ESG 3.1, 3.3 / Criteriul 1 ENQA: Activități

3.2 ESG Secțiunea 2 / Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității

3.2.1 ESG 2.1 Utilizarea procedurilor de asigurare internă a calității

3.2.2 ESG 2.2 Dezvoltarea proceselor de asigurare externă a calității

3.2.3 ESG 2.3 Criterii pentru decizii

3.2.4 ESG 2.4 Procese adecvate scopului

3.2.5 ESG 2.5 Raportare

3.2.6 ESG 2.6 Proceduri de follow-up

3.2.7 ESG 2.7 Evaluări periodice

3.2.8 ESG 2.8 Analiza sistemului

3.2.9 Analiza generală, concluzie și recomandări privind Procesele de asigurare externă a calității

3.3 ESG 3.2 / Criteriul 2 ENQA: Statut oficial

3.4 ESG 3.4 / Criteriul 3 ENQA: Resurse

3.5 ESG 3.5 / Criteriul 4 ENQA: Declarația de principii

3.6 ESG 3.6 / Criteriul 5 ENQA: Independență

3.7 ESG 3.7 / Criteriul 6 ENQA: Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri

3.8 ESG 3.8 / Criteriul 7 ENQA: Proceduri de responsabilitate

3.9 Criteriul 8 ENQA: Alte prevederi

La tratarea acestor criterii în fiecare secțiune, se menține următoarea ordine:

- Standard
- Constatări
- Analiză
- Concluzie
- Recomandare

În anumite cazuri, aceste sub-paragrafe sunt precedate de o scurtă introducere.

3.1 Criteriul 1 ENQA - Activități (ESG 3.1, 3.3)

Introducere

Acest criteriu este o combinație a două standarde de la ESG: Standardul 3.3 (Activități) și Standardul 3.1 (Asigurarea externă a calității în învățământul superior). Standardul 3.1 este însuși unul mixt, cuprinzând 8 standarde separate care aparțin Secțiunii 2 ESG. Aceste 8 standarde sunt tratate în detaliu la articolul 2: ESG Secțiunea 2 / Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității.

Standard

Agențiile trebuie să desfășoare în mod regulat activități de asigurare externă a calității (la nivel instituțional sau de program).

Asigurarea externă a calității de către agenții trebuie să ia în considerare prezența și eficiența proceselor de asigurare externă a calității descrise în Partea 2 a Standardelor și Liniilor Directoare Europene.

Activitățile de asigurare externă a calității pot implica evaluare, analiză, audit, apreciere, acreditare sau alte activități similare și trebuie să facă parte din funcțiile principale ale fiecărui membru.

Constatări

SER (Anexa 6) specifică foarte clar faptul că ARACIS derulează următoarele activități în mod regulat:

1. acreditarea programelor de studii (Licență, Master) la diferite etape

2. evaluarea externă pentru acreditarea instituțiilor de învățământ superior
3. evaluări periodice externe (analize periodice) pentru asigurarea calității în instituțiile de învățământ superior acreditate

Evaluare solicitată	Total	Finalizate			În curs	Pe lista de așteptare
		Total	Din care aprobate	Din care respinse		
Autorizarea provizorie a programului de studii Licență Cursuri la zi	258	237	195	42	4	17
Autorizarea provizorie a programului de studii Licență ID/FR	31	29	23	6	1	1
Acreditarea programului de studii Licență Cursuri la zi	249	216	201	15	8	25
Acreditarea programului de studii Licență ID/FR	28	12	12	-	13	3
Acreditarea programului de studii Master Cursuri la zi	1655	1485	1419	66	54	116
Acreditarea programului de studii Master ID	50	17	7	10	33	-
Evaluare periodică	223	191	190	1	7	25
DPPD	15	15	14	1	-	-
Evaluarea externă pentru acreditarea instituțională	1	1	1	-	-	-
Evaluarea externă a calității	9	6	6	-	3	-
Total	2519	2209	2068	141	123	187

Sursa: SER, anexa 6. (NB: ID/FR = Învățământ la Distanță / Frecvență Redusă, DPPD = Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic)

ARACIS este conform legii singura agenție de asigurare a calității din România care poate acredita programele de studii și instituțiile de învățământ superior din România. Evaluarea externă periodică pentru asigurarea calității instituțiilor acreditate poate fi desfășurată de alte agenții incluse în Registrul European.

Conform ARACIS, una dintre cerințele din cadrul învățământului superior din România este de a acredita *toate programele de studii* până în 2011. Ciclul de *asigurare instituțională externă a calității* este de maximum cinci ani. *Asigurarea periodică externă a calității* oferă unei instituții de învățământ superior un feedback extern pentru dezvoltarea și creșterea viitoare a calității sale instituționale. O instituție de

învățământ superior acreditată sau program de studiu este supus(ă) evaluării periodice externe (la fiecare cinci ani). *Evaluarea periodică externă* a instituțiilor de învățământ superior pune accent pe instituția de învățământ superior ca entitate și ia 20% din programele de studii ca exemple. Hotărârea dacă programele de studii fac parte din acești 20% este adoptată de IIS împreună cu ARACIS.

În afară de activitățile obișnuite, cererile de autorizare provizorie (care reprezintă primul pas) și de acreditare sunt desfășurate la solicitarea unei instituții de învățământ superior. Evaluarea externă pentru acreditare se finalizează cu un calificativ da/nu, care acordă (sau nu acordă) dreptul de a funcționa ca IIS sau program de studii. Acest tip de acreditare este necesar atunci când un furnizor înființează o nouă IIS sau un nou program de studii.

În interviurile comisiei cu rectorii, uniunile profesorilor și ale studenților s-a specificat foarte clar că standardele pentru asigurarea externă a calității constituie o bază solidă pentru asigurarea externă profesională și credibilă a calității instituțiilor de învățământ superior. Procesele de asigurare internă a calității din cadrul instituțiilor sunt evaluate de comisiile ARACIS conform standardelor ARACIS și astfel fac parte integrantă din procesele de asigurare a calității ARACIS.

Până acum, evaluarea programelor de doctorat nu este desfășurată de ARACIS. Comisia a fost informată atât de Ministerul Educației cât și de membrii Senatului că există un mecanism complicat, în care mai mulți actori (mai întâi universitățile și institutele Academiei Române de Științe) desfășoară aceste programe. Dreptul de acreditare a acestora aparține Comisiei pentru Titluri și Diplome Naționale a Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, care nu corespunde în realitate sistemului Bologna cu trei cicluri.

Analiză

Din studiul furnizat de ARACIS, comisia concluzionează că ARACIS derulează în mod regulat activități de asigurare externă a calității. Activitățile precum evaluarea și acreditarea fac parte din funcțiile principale ale ARACIS. Acestea fiind spuse, comisia a constatat că activitățile, deși sunt derulate în mod regulat, par a avea denumiri diferite în diferite documente. Sunt utilizate concepte precum "certificare periodică" și "evaluare periodică", în timp ce se referă (probabil) la aceeași activitate. Așa cum i s-a explicat comisiei, un cuvânt românesc acoperă toate aceste fraze.

După ce a acceptat statutul pre-Bologna al programelor de studii așa cum s-a stabilit de CNEAA, există în prezent o limită de timp (2011) în care trebuie să fie acreditate toate programele de studii și instituții de învățământ superior. Cu toate acestea, o problemă o reprezintă faptul că instituțiile pot determina într-o anumită măsură când vor depune cererile (până în 2011), astfel încât stabilirea unui program constituie o problemă. Pe durata vizitei, numai cererile au putut fi prezentate, nu și un program adecvat.

Concluzie

Conformă în totalitate

Recomandare

Comisia recomandă clarificarea rapidă a aspectelor legate de evaluarea programelor de doctorat. Având în vedere că România a acceptat sistemul Bologna cu trei cicluri, al treilea ciclu trebuie să aparțină universităților, așa cum se procedează în mod obișnuit în Europa. De asemenea, este esențial să se prevină prin toate mijloacele ca instituțiile de învățământ superior să "se eschiveze" într-un mod sau altul de la sistemul obișnuit de acreditare, de ex. prin oferirea de cursuri pe o perioadă scurtă și anulându-le apoi înainte de a fi evaluate.

Sunt necesare o bază de date clară și accesibilă care să includă o listă publică de instituții și programe de studiu deja autorizate/acreditate, precum și un program ferm. Trebuie puse în aplicare prevederi legale prin care să devină imposibilă eschivarea de la cerințele acreditării.

3.2 Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității (ESG Secțiunea 2)

Introducere

Cele 8 standarde abordate în acest paragraf se referă la ESG Secțiunea 2 / Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității.

Acestea sunt tratate separat la paragrafele 3.2.1 – 3.2.8, cu o concluzie finală la paragraful 3.2.9.

3.2.1 ESG 2.1 Utilizarea procedurilor de asigurare internă a calității

Standard

Procedurile de asigurare externă a calității trebuie să ia în considerare eficiența proceselor de asigurare internă a calității descrise la Partea 1 din Standardele și Liniile Directoare Europene.

Constatări

Evaluarea externă a ARACIS cuprinde 3 domenii: capacitatea instituțională, eficiența educațională și managementul calității. Fiecare IIS are o Comisie responsabilă de asigurarea calității, sub coordonarea Rectorului. Comisia de asigurare a calității trebuie să dețină politici, o bază de date și proceduri specifice interne de asigurare a calității, în timp ce ia în considerare ESG ca referință importantă pentru asigurarea internă a calității. Cu toate acestea, conform SER, politicile și procedurile oficiale și baza de date sunt, în multe cazuri, departe de a fi operaționale și nu sunt înglobate din punct de vedere intelectual în activitatea de zi cu zi a instituțiilor de învățământ superior. Mai mult, există o implicare insuficientă a mediului profesional.

Abordarea ARACIS este menită să promoveze politicile interne de calitate ca parte a schimbului cultural. Un exemplu referitor la aceasta este crearea unei rețele a personalului din departamentele de Calitate ale universităților, precum și Codul bunelor practici pentru departamentele de calitate, publicat în 2008. De asemenea, aceasta a dezvoltat proiecte pentru a promova asigurarea internă a calității în cadrul universităților, susținute de fonduri europene.

Studentii participă la structura de conducere dar acționează și ca sursă de input. Cu toate acestea, comisia a fost informată de uniunile studenților că relația de cooperare dintre conducere și studenți înainte și după evaluările ARACIS poate fi diferită, înainte de o vizită ARACIS cooperarea fiind mai bună decât ulterior. Comisia consideră că acestea sunt atitudini "învechite" din cadrul sistemului de învățământ superior românesc care necesită mai multă atenție pe viitor.

Analiză

Procedurile de asigurare internă a calității instituțiilor de IS câștigă relevanță și eficiență, însă atât cultura existentă din cadrul universităților (ex. o relație ierarhică

”tradițională” între profesori și studenți), cât și istoria CNEAA (cu un sistem de acreditare care nu urmărea asigurarea internă a calității) influențează situația actuală. Unitățile de asigurare a calității din cadrul instituțiilor de IS sunt încă foarte mici și se ocupă mai ales de aspecte procedurale și administrative. În același timp, ARACIS încurajează inițiativele de îmbunătățire structurală a poziției acestor unități de asigurare a calității, sporind astfel dezvoltarea viitoare a culturii calității, precum și de includere a participării tuturor factorilor interesați, mai ales din mediul angajatorilor. Proiectele derulate de ARACIS cu fonduri europene trebuie considerate ca etape pozitive în acest scop.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

ARACIS trebuie să adopte inițiative viitoare de a consolida o cultură a calității în cadrul instituțiilor de învățământ superior și de a consolida unitățile relevante de asigurare a calității din aceste instituții, de ex. prin promovarea unei abordări PDCA și prin intensificarea discuțiilor referitoare la calitate în cadrul instituțiilor.

3.2.2 ESG 2.2. Dezvoltarea proceselor de asigurare externă a calității

Standard

Scopurile și obiectivele proceselor de asigurare a calității trebuie să fie determinate chiar înainte de dezvoltarea proceselor, de către toate entitățile responsabile (inclusiv instituțiile de învățământ superior) și trebuie publicate împreună cu o descriere a procedurilor care vor fi utilizate.

Constatări

Legislația, metodologia și ghidurile ARACIS creează un set extins de documente pe baza cărora sunt construite activitățile de asigurare a calității ARACIS. Deși introducerea noii metodologii ARACIS a decurs destul de repede iar discuțiile despre standarde și metodologie au fost mai scurte decât s-a dorit, până acum scopurile și obiectivele sunt cu siguranță bine cunoscute, după cum au mărturisit cei intervievați. Între 2006 și 2008 au avut loc câteva întâlniri cu conducerea și personalul implicat în asigurarea calității universităților pentru a reafirma scopurile și obiectivele.

Pe durata interviurilor, s-a confirmat că în faza inițială a existenței ARACIS, instituțiile de învățământ superior au contribuit la forma și conținutul viitoarelor procese de asigurare a calității. Formularea unei misiuni (vezi paragraful 3.5) a promovat conștientizarea viitoare a scopurilor și obiectivelor sistemului de asigurare externă a calității. De asemenea, angajatorii, intervievați de comisie, și-au manifestat interesul față de sistemul de asigurare a calității dar, în același timp, au dat impresia că au contribuit la procesele de asigurare a calității ARACIS numai marginal și că au reprezentat în mică măsură toate sectoarele profesionale importante.

În discuțiile cu Rectorii, s-au făcut câteva observații critice referitoare la volumul de lucru pe care procesele de asigurare externă a calității îl impun asupra instituțiilor de IS. Uneori, procesele sunt considerate a fi prea birocratice și standardizate formal. Criteriile nu se aplică întotdeauna foarte bine programelor specifice de studii (ex. programele de studii în domeniul artelor). În același timp, Rectorii au afirmat că, în majoritatea cazurilor, pot utiliza foarte bine standardele și metodologia dar și rezultatele rapoartelor de evaluare și acreditare. De asemenea, ei consideră procesele actuale ca fiind esențiale pentru integrarea universităților din România în Spațiul European de Învățământ Superior.

Analiză

Scopurile, obiectivele și metodologiile procedurilor de asigurare externă a calității sunt bine publicate și clare însă, într-o anumită măsură, „sunt în derulare”, acest lucru fiind atestat de noua declarație de principii. Este nevoie de mai multă diversificare și mai puțină birocrație. Factorii interesați sunt implicați în dezvoltarea viitoare a scopurilor și obiectivelor, precum și în dezvoltarea metodologiilor dar rolul angajatorilor în contribuția la discuții nu este încă foarte puternic. Procedurile extinse ale ARACIS nu interferează cu mult mai mult decât este necesar cu activitatea normală a instituțiilor de învățământ superior.

Concluzie

Conformă în totalitate

Recomandare

Se recomandă ARACIS să își diversifice abordările cât mai mult, ținând cont de profilurile și misiunile specifice ale universităților și să utilizeze mai bine factorii interesați precum angajatorii.

3.2.3 ESG 2.3 Criterii pentru decizii

Standard

Orice decizii formale adoptate ca rezultat al unei activități de asigurare externă a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite publicate care sunt aplicate în mod consecvent.

Constatări

Criteriile pentru calificative sunt explicite și publicate pe plan extins. Așa cum a observat comisia, criteriile sunt destul de uniforme și nu sunt diferențiate conform profilurilor instituțiilor și programelor. De asemenea, multe criterii sunt de natură tehnică și cantitativă și în multe cazuri nu au ca scop clarificarea gradului în care sunt atinse rezultatele învățării. Aceasta înseamnă că dovezile "adevate" sunt adesea înțelese ca dovezi "detaliate". În discuția despre criterii pe care comisia a avut-o cu reprezentanții instituțiilor de învățământ superior, s-a discutat că anumite criterii (ex. privind cerințele cantitative pentru profesori) sunt prea severe. În setul de criterii, angajabilitatea absolvenților și justificarea socio-economică a programelor nu joacă niciun rol. Nu este evident că criteriile contribuie în mod clar la scopurile îmbunătățirii unei culturi a calității.

Conform SER și interviurilor comisiei cu președinții comisiei permanente de specialitate și cu membrii echipelor de evaluare, s-au făcut câteva încercări pentru a obține consecvența calificativelor:

- în cazul evaluării programelor, la comisia evaluatorilor de programe (3 membri) un membru al comisiei de vizită este și membru al comisiei permanente de specialitate. Totuși, comisiile nu sunt asistate de un secretar specializat.
- pe baza listelor de verificare completate de membrii comisiei, se realizează un raport de către membrul comisiei permanente de specialitate. Nu există consultare sau există în mică măsură, între membrii comisiei cu privire la o versiune preliminară a raportului. Comisia a fost informată că membrii comisiei

uneori nu studiau deloc un raport înainte de a fi trimis instituției de învățământ superior pentru comentarii.

- raportul este apoi înaintat comisiei permanente de specialitate pentru a stabili dacă procedurile aplicate au fost urmate în mod corect și dacă există o consecvență a documentelor cu concluziile raportului.
- comisia permanentă de specialitate emite propriile concluzii și recomandări și trimite raportul mai departe Departamentului de acreditare care verifică și validează procedura.
- în cele din urmă, raportul este prezentat Consiliului ARACIS, care examinează raportul, procesele și procedurile și adoptă decizia finală.

Majoritatea evaluatorilor sunt pregătiți să asigure o mai mare consecvență. Cunoașterea criteriilor este un element important pe durata pregătirii dar și o condiție pentru a fi evaluator. Recent s-a demarat un proces de „evaluare a evaluatorilor”. Însă este mai puțin clar ce rol joacă experiența în domeniul academic și autoritatea academică și profesională în selecția evaluatorilor. Se pare că membrii academici ai echipelor de evaluare sunt selectați în funcție de cunoașterea criteriilor ARACIS și nu pe baza autorității lor academice în disciplina în care activează. De asemenea, comisia a observat în mai multe interviuri că există încă o varietate de concepte despre ceea ce înseamnă calitate și asigurarea calității. Cu toate acestea, există întâlniri trimestriale cu evaluatorii externi și rectorii instituțiilor de IS. Experții internaționali (majoritatea de origine română) iau parte la toate misiunile de evaluare a asigurării externe a calității la nivel instituțional, dar nu și la evaluări de programe. Studenții recent admiși în comisiile pentru evaluarea programelor de studii, își organizează propria pregătire și selecție. Angajatorii sau organismele profesionale nu sunt implicate în echipele de evaluare.

Arbitrajul deciziilor face parte din procedura stabilită de ARACIS. S-au pus în aplicare o procedură de adoptare a deciziei împreună cu instituția de învățământ superior, precum și o procedură de apel. În evaluarea instituțională se urmează o procedură similară, deși instituția de învățământ superior are posibilitatea de a reacționa față de concluziile preliminare într-o etapă mai timpurie.

Procedurile de apel sunt descrise la Paragraful 3.9 (Alte prevederi). Cu toate acestea, trebuie menționat faptul că în întâlnirile comisiei cu Consiliul ARACIS și Comitetul Consultativ, precum și în rapoartele anterioare de evaluare externă, se menționează câteva cazuri de apel.

Analiză

Criteriile pentru evaluarea calității programelor și instituțiilor există dar nu este întotdeauna clar cum sunt ele asociate cu unul dintre principalele scopuri și obiective ale ARACIS: promovarea culturii calității. Multe criterii sunt încă pe partea de input și mai degrabă de natură administrativă. Datorită naturii tehnice a criteriilor, este destul de ușor de a stabili dovezile. Cu toate acestea, acesta nu ar trebui să constituie un motiv de a rămâne la acest tip de criterii când se cer criterii poate mai puțin tehnice. Se urmărește consecvența calificativelor dar, dată fiind perioada scurtă de existență a ARACIS, aceasta necesită atenție și în viitor. Trebuie să se pună mai mare accent pe autoritatea academică sau profesională a membrilor echipei de evaluare. Procedurile de arbitraj și apel sunt puse în aplicare.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

ARACIS trebuie să reconsidere dacă criteriile aplicate respectă noua declarație de principii. ARACIS trebuie să adopte toți pașii necesari pentru a spori în continuare consecvența calificativelor, de ex. prin consultare între comisii.

Trebuie demarat un proces de evaluare a listei extinse a criteriilor, pentru a le face mai calitative și evaluative dar și orientate spre rezultatele învățării (așa cum se menționează mai jos).

3.2.4 ESG 2.4 Procese adecvate scopului

Standard

Toate procesele de asigurare externă a calității trebuie să fie concepute special pentru a fi adecvate scopurilor și obiectivelor stabilite pentru acestea.

Constatări

Conform ARACIS, principalul său obiectiv este de a asigura și îmbunătăți calitatea sistemului românesc de învățământ superior. Principalul obiectiv este de a face diplomele românești demne de încredere în Europa. În principiu, sistemul de

asigurare a calității care cuprinde rapoarte de auto-evaluare, vizite pe teren, rapoarte de acreditare și hotărâri mai are mult de parcurs în atingerea acestui obiectiv.

Cu toate acestea, ARACIS a dezvoltat o metodologie standard pentru autorizarea provizorie, autorizarea inițială și acreditarea după autorizarea inițială, îmbunătățirea și asigurarea calității. Cadrul acestor procese este în mare măsură același, în timp ce motivul evaluării (autorizare inițială, evaluare periodică etc.) și obiectivele (programe de studii și instituții cu un mare grad de variație) necesită diverse abordări.

În ceea ce privește criteriile pentru calitative, este menționat deja (paragraful 3.2.3) că multe dintre ele sunt de natură tehnică. Absența lor este calificată în consecință ca fiind de slabă calitate, în timp ce acești indicatori nu arată neapărat prea multe despre calitatea rezultatelor învățării.

Așa cum s-a menționat în același paragraf, evaluatorii sunt un element-cheie în diverse procese de evaluare însă mai este loc de îmbunătățiri. Gradul în care au fost implicați experții internaționali a fost întâmpinat cu critici din partea altor comisii de evaluare și comisia acceptă aceste critici. Comisia a mai observat că pe website, la versiunea în limba engleză, registrul experților este gol. Așa cum s-a observat la 3.2.2, rolul factorilor interesați, precum angajatorii, este foarte limitat.

ARACIS subliniază că ameliorarea calității învățământului superior românesc este un scop important. În acest sens, proiectul UE recent lansat, menit să consolideze unitățile de asigurare a calității în instituțiile de IS, este o șansă reală de îmbunătățire. În același timp, comisia a constatat numai puține indicii că până acum procedurile de follow-up pentru programe și instituții reprezintă un punct major al activității ARACIS.

Analiză

Procesele de asigurare a calității sunt în linii mari clare și conduc la hotărâri clare însă scopul fundamental de îmbunătățire a calității și a culturii calității ar trebui să fie mai dominant.

Este posibil ca uniformitatea proceselor să fi fost o preocupare majoră în primii ani de existență a ARACIS, însă acum este nevoie de o tendință spre diversificare adecvată. Aceasta se aplică și alegerii indicatorilor care sunt numai parțial orientați spre îmbunătățirea calității și culturii calității. Calitatea evaluatorilor este un alt punct de

preocupare, deși participarea recentă a studenților la comisiile pentru programele de studii este un important pas înainte. Este necesară mai multă influență din partea factorilor interesați din domeniul profesional (ex. mediul agenților economici).

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

ARACIS trebuie să depună eforturi pentru a consolida o cultură de îmbunătățire și ameliorare.

Toate elementele proceselor de asigurare a calității (indicatori, rapoarte de auto-evaluare, evaluatori etc.) trebuie îndreptate către acest scop. Factorii interesați precum angajatorii ar trebui să joace un rol mai mare în această întreprindere. Criteriile și metodologia trebuie revăzute (și conținutul birocratic redus) pe măsură ce se ivesc posibilități.

Studenții și profesorii ar putea fi pregătiți parțial în seminarii comune de inițiere, construind astfel încredere și legături între cele două grupuri.

3.2.5 ESG 2.5 Raportare

Standard

Rapoartele trebuie publicate și redactate într-un stil clar și ușor accesibil cititorilor săi. Orice decizii, aprobări sau recomandări conținute de rapoarte trebuie să fie ușor de găsit pentru cititori.

Constatări

Raportarea ARACIS este strâns legată de criteriile pentru decizii din rapoartele de diferite dimensiuni. Rapoartele programelor de studii prezentate comisiei au cuprins 3 sau 4 pagini, cu o însumare mai degrabă tehnică a calificativelor privind criteriile. Rapoartele privind evaluarea instituțională sunt broșuri mai elaborate. Conform ARACIS, toate rapoartele sunt publicate pe website-ul ARACIS însă comisia nu a putut să le găsească pe o perioadă de timp. Nu mai târziu de luna mai a fiecărui an, Ministerul publică lista de instituții de învățământ superior și programe de studii autorizate provizoriu sau acreditate.

În ceea ce privește acreditarea, inclusiv autorizarea, se stipulează prin Lege că raportul și hotărârea trebuie mai întâi comunicate IIS care le poate contesta într-o anumită măsură. Aceasta se realizează de către ARACIS atât pentru evaluarea programelor cât și pentru cea instituțională.

În cazul programelor de studii, procesul de elaborare a raportului este unul în care membrul comisiei care este membru al comisiei de specialitate, are o responsabilitate majoră. Până acum, nu există niciun sprijin specializat disponibil în cadrul personalului tehnic al ARACIS pentru această sarcină. Așa cum s-a menționat înainte, nu există nicio procedură sistematică prin care membrii comisiei să poată comenta asupra unui raport preliminar elaborat de membrul comisiei de specialitate. Nu este clar modul în care comisia de specialitate, consiliul de acreditare și Consiliul ARACIS pot influența deciziile sugerate de constatările comisiei.

Analiză

În general, rapoartele programelor de studii sunt bine scrise dar nu sunt elaborate pentru o categorie generală de cititori, inclusiv studenți. Conform constatărilor comisiei, ele nu sunt ușor de accesat pe website. Există descrieri, dovezi, concluzii și recomandări dar analiza nu este un punct forte. Nu există o introducere clară pentru public în ceea ce privește natura rapoartelor. Comisia mai consideră că rapoartele nu deservește suficient scopul îmbunătățirii calității în instituțiile de învățământ superior și că nu sunt adecvate pentru a oferi o imagine clară asupra calității și asigurării calității în învățământul românesc (necesară pentru analiza întregului sistem discutată la paragraful 3.2.8).

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

Mai este loc de îmbunătățiri în elaborarea raportului, atât în ceea ce privește accesul (website) cât și caracterul raportului, pentru a le face mai utile în informarea privitoare la procesul de planificare a educației. ARACIS trebuie să înceapă rapid să își evalueze politica privind elaborarea raportului.

3.2.6 ESG 2.6 Proceduri de follow-up

Standard

Procesele de asigurare a calității care conțin recomandări sau care solicită un plan de acțiune ulterior, trebuie să dețină o procedură predeterminată de follow-up care este implementată în mod consecvent.

Constatări

Există prevederi pentru procedurile de follow-up însă follow-up-ul pentru programele de studii cu calificative pozitive nu este clar, spre deosebire de sugestia ARACIS că îmbunătățirea calității este un punct central al activității sale. În procesul de evaluare periodică a unei IIS, recomandările vor fi urmate de un plan de acțiune. Mai târziu (după cel puțin un an universitar) o evaluare sumativă se concentrează pe modul în care recomandările au fost implementate. În ceea ce privește acreditarea, după autorizarea provizorie are loc un proces de monitorizare anuală. Acest follow-up este unul de lungă durată și are ca scop îmbunătățirea constantă a calității.

În cazul unei hotărâri de acreditare condiționată, este necesar acordul privind un plan de follow-up. În cazul programelor de studiu, nu există nicio procedură de follow-up. Universitățile notate cu „grad de încredere ridicat” nu dețin proceduri de follow-up. Consiliul ARACIS a informat comisia că există un plan de a vizita instituțiile după 3 ani pentru un follow-up oficial.

Analiză

Există o procedură de follow-up la elaborarea recomandărilor oficiale. Însă instituțiile și programele de studii bune nu au follow-up oficial. Având în vedere scurta perioadă de activitate a ARACIS, aceasta este de înțeles, totuși procedurile de follow-up ar trebui să apară în curând pe ordinea de zi, pentru ca misiunea de îmbunătățire a calității să nu își piardă forța.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

Dezvoltarea mecanismelor de follow-up pentru toate instituțiile și programele de studii. În special criteriile pentru evaluarea periodică a instituțiilor sau programelor trebuie să

include o considerare a modului în care sunt tratate constatările și recomandările evaluării anterioare, ca element important.

3.2.7 ESG 2.7 Evaluări periodice

Standard

Asigurarea externă a calității instituțiilor și/sau programelor trebuie să fie desfășurată pe bază ciclică. Lungimea ciclului și procedurile de evaluare care vor fi folosite trebuie să fie clar definite și publicate în avans.

Asigurarea calității nu este un proces static ci unul dinamic. El trebuie să fie continuu și nu unul „singular”. El nu se finalizează cu prima evaluare sau cu încheierea procedurii oficiale de follow-up ci trebuie reînnoit periodic. Evaluările externe ulterioare trebuie să ia în considerare progresul realizat de la evenimentul anterior. Procesul care va fi utilizat în toate evaluările externe trebuie clar definit de către agenția de asigurare externă a calității iar cerințele sale privind instituțiile nu trebuie să fie mai mari decât este necesar pentru atingerea obiectivelor sale.

Constatări

Instituțiile de învățământ superior acreditate sunt în mod oficial supuse evaluării externe a calității la fiecare cinci ani (evaluare periodică). Toate programele de studii trebuie să fie acreditate până în 2011. După aceea va începe un nou ciclu cu evaluări. Natura acestui ciclu nu este clară până acum. Există discuții privind o deplasare spre acreditarea instituțională cu o selecție a programelor de studiu.

Analiză

În principiu, sistemul este conceput pentru a avea evaluări ciclice dar existența ARACIS este prea scurtă pentru a le avea deja puse în aplicare.

Concluzie

Conformă în totalitate

Recomandare

Acordarea de atenție deciziilor prea timpurii referitoare la ceea ce trebuie să cuprindă următorul ciclu. Există încă dezbateri internaționale privind echilibrul între evaluările instituționale și cele ale programelor. În special în etapele timpurii ale dezvoltării unei

culturi a calității, precum în învățământul superior din România, nu există motive evidente pentru a nu include forme de intervenție care pot fi reintroduse cu dificultate într-o etapă ulterioară.

3.2.8 ESG 2.8 Analiza sistemului

Standard

Agențiile de asigurare a calității trebuie să elaboreze uneori rapoarte sumare în care să descrie și să analizeze constatările generale ale evaluărilor, aprecierilor lor etc.

Toate agențiile de asigurare externă a calității adună o cantitate mare de informații despre instituții și/sau programe individuale și acestea furnizează materiale pentru analize structurate de-a lungul sistemelor de învățământ superior. Astfel de analize pot furniza informații foarte utile despre evoluții, tendințe, bune practici în curs și zone de dificultate permanentă sau puncte slabe și pot deveni instrumente utile pentru dezvoltarea politicilor și îmbunătățirea calității. Agențiile trebuie să ia în considerare includerea unei funcții de cercetare și dezvoltare în cadrul activităților lor, care să le sprijine în obținerea unor beneficii maxime din această activitate.

Constatări

Comisia s-a întâlnit cu comitetul consultativ, care a jucat un rol activ în stabilirea primei evaluări independente a ARACIS în 2007. Răspunzând la întrebările prezentate de comisie, comitetul a subliniat importanța diferențierii între discurs și realitatea din învățământul superior românesc.

Se doresc multe lucruri în sistemul de învățământ superior dar există o realitate care nu este întotdeauna ușor de abordat și îndeplinit.

Până acum calitatea sistemului românesc de învățământ superior nu a mai fost supusă unui raport sumar. Factorii interesați au declarat comisiei că este prea devreme să spună dacă funcționează noile cicluri Bologna.

Ministerul a asigurat comisia că legea stipulează evaluări după 3 ani și că va determina ARACIS să își mențină obligația legală de a desfășura o primă evaluare în 2009. După vizită, comisia a primit informații suplimentare privind o analiză propusă a întregului sistem care pare ambițioasă la prima vedere.

Analiză

Nu există încă evaluări însă ARACIS pregătește o primă analiză a sistemului de învățământ superior românesc până la finalul lui 2009. Vezi și paragraful 3.2.5.

Concluzie

Parțial conformă.

Recomandare

Utilizarea tuturor informațiilor care sunt disponibile în cadrul ARACIS și asocierea lor de datele referitoare la sistem pentru a obține o bază de date solidă a (tendențe ale) calității învățământului superior din România. Cunoașterea practicii internaționale și comparațiile pot fi utile în acest sens.

3.2.9 Analiză generală, concluzie și recomandări privind Procesele de asigurare externă a calității

Analiză

Comisia concluzionează că ARACIS este conformă în mod substanțial la majoritatea criteriilor din Secțiunea 2 a Standardelor ESG și conformă în totalitate la 2 dintre acestea. În ceea ce privește un standard (Analiza sistemului) concluzia comisiei este: parțial conformă.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

Vezi diferite standarde

3.3 Criteriul 2 ENQA – Statut oficial (ESG 3.2)

Standard

Agențiile trebuie recunoscute în mod oficial de autoritățile publice competente din Spațiul European de Învățământ Superior ca agenții cu responsabilități pentru asigurarea externă a calității și trebuie să aibă o bază legală stabilă. Ele trebuie să îndeplinească cerințele jurisdicțiilor legislative în care funcționează.

Constatări

În cadrul SER se menționează că în conformitate cu Legea, art. 16(1), ARACIS este o instituție publică autonomă, de interes național, având statut legal și propriul său buget de venituri și cheltuieli. Ea a fost înființată (inter alia) pentru evaluarea externă și asigurarea calității furnizorilor de învățământ superior care acordă sau vor acorda calificări în învățământul superior. Sediul inițial al ARACIS, structurile organizaționale și regulile interne de funcționare sunt propuse de ARACIS și adoptate prin Hotărârea de Guvern nr. 1257/2005. Serviciile ARACIS sunt furnizate în trei moduri:

1. cooperarea cu instituțiile de învățământ superior pentru a identifica aspectele legate de calitate
 2. răspunderea la cerințele autorităților naționale în ceea ce privește asigurarea calității și evaluarea externă a calității
 3. răspunderea față de antreprenorii academici care intenționează să înființeze noi programe de studii și/sau instituții de învățământ superior (prin procese de acreditare).
- Comisia a studiat legea și aprobă și validează descrierea din SER. Conform constatărilor comisiei, Ministerul eliberează diplomele din învățământul superior însă numai dacă sunt îndeplinite cerințele legale precum acreditarea de către ARACIS. Dacă o instituție de învățământ superior sau program de studii nu este autorizat(ă), diplomele nu sunt valabile din punct de vedere legal.

Așa cum s-a menționat înainte, poziția ARACIS este reclamată de AEACE dar, în interviurile comisiei cu Ministerul, reprezentanți ai Senatului și consiliul Rectorilor, nu s-a găsit niciun motiv care să susțină această reclamație. De asemenea, în aceste interviuri, cei intervievați au subliniat faptul că, în prezent, pentru învățământul superior românesc este cel mai bine să existe numai o singură agenție care să desfășoare activitatea de acreditare etc.

Analiză

ARACIS este recunoscută în mod oficial de autoritățile publice competente ca agenție cu responsabilități de asigurare externă a calității și are o bază legală stabilită. Ea îndeplinește cerințele jurisdicțiilor legislative în care operează.

Concluzie

Conformă în totalitate

Recomandare

Niciuna

3.4 Criteriul 3 ENQA – Resurse (ESG 3.4)

Standard

Agențiile trebuie să dețină resurse adecvate și proporționale, atât umane cât și financiare, care să le permită să organizeze și să își deruleze procesul/procesele de asigurare externă a calității într-un mod eficace și eficient, cu prevederi adecvate pentru dezvoltarea proceselor, procedurilor și personalului lor.

Constatări

În conformitate cu SER, ARACIS operează cu cinci categorii de resurse umane:

- 1) Consiliul ARACIS (15 membri). 2/3 dintre membrii consiliului se reînnoiesc la fiecare 3 ani.
- 2) evaluatori externi (aproximativ 1500)
- 3) evaluatori studenți (300 au fost pregătiți, 60 au făcut parte din comisii de evaluare externă)
- 4) personal specializat, care asistă directorii Dep. Acreditare și Dep. de Asigurare Externă a Calității. Se va angaja mai mult personal pentru proiectele de asigurare a calității.
- 5) personal administrativ (condus de un director executiv).

Personalul ARACIS se ridică la 35 de membri. În discuția cu ARACIS comisia a constatat că există activități de dezvoltare profesională însă acestea nu sunt desfășurate sistematic pe baza unui ciclu Planificare-realizare-verificare-acțiune. Cunoașterea limbii engleze este încă slabă. În managementul profesional al biroului mai este loc de îmbunătățiri, deși o scuză poate fi că în ultimii 3 ani de existență ARACIS a avut un volum mare de lucru. În cadrul personalului, nu există o funcție de cercetare. Aparent nu este loc pentru asistență secretarială profesională pentru comisiile de evaluare. Funcția de PR nu este încă dezvoltată în mod adecvat.

Nu există un secretariat internațional ci doar o persoană responsabilă în cadrul ARACIS.

Conform ARACIS, numărul de angajați și modul de organizare sunt stipulate prin Lege. O dată acceptată la nivel internațional, ARACIS va putea crește numărul de angajați și stabili o nouă organigramă.

În SER, ARACIS menționează că se bazează pe următoarele resurse financiare:

- 1) venituri care provin din taxe (pentru evaluarea externă, acreditare sau evaluarea periodică a asigurării calității)
- 2) contracte (ex. cu Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, la faza de pilotare a Metodologiei și/sau evaluării externe a asigurării calității la nivel instituțional)
- 3) participarea la competiția publică (oferte, ex. fonduri UE)

În 2007, 60% din venitul ARACIS a provenit din taxe, restul a provenit de la MECT.

În ceea ce privește sediul, ARACIS utilizează un birou închiriat de la Universitatea București. Clădirea însăși arată supraaglomerată iar intrarea nu este foarte primitoare. Website-ul pare să întâmpine mari dificultăți și deseori nu funcționează în mod adecvat sau nu este accesibil deloc.

Analiză

ARACIS deține resurse financiare adecvate însă în domeniul resurselor umane se pot observa câteva puncte slabe, de exemplu în managementul profesional, funcția de cercetare, sprijinirea comisiilor de evaluare, PR și cunoașterea limbii engleze. Sediul este mai mult sau mai puțin adecvat însă nu este primitiv, website-ul nu inspiră încredere în anumite privințe.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

ARACIS trebuie să lucreze foarte mult la aspecte de îmbunătățire precum managementul profesional permanent la nivel înalt, funcția de cercetare, sprijinirea comisiilor de evaluare, PR și cunoașterea limbii engleze. Un director general care nu este membru al consiliului poate fi luat în considerare în acest scop. De asemenea, sediul și website-ul au nevoie de îmbunătățiri. Comisia consideră foarte avantajos postul de secretar general profesionist pe termen lung.

3.5 Criteriul 4 ENQA – Declarația de principii (ESG 3.5)

Standard

Agențiile trebuie să dețină scopuri și obiective clare și explicite pentru activitatea lor, conținute într-o declarație public disponibilă.

Această declarație trebuie să descrie scopurile și obiectivele proceselor de asigurare a calității agențiilor, diviziunea muncii cu factorii interesați relevanți din învățământul superior, mai ales instituțiile de învățământ superior, precum și contextul cultural și istoric al activității lor. Declarația trebuie să afirme clar că procesul de asigurare externă a calității reprezintă o activitate majoră a agenției și că există o abordare sistematică de atingere a scopurilor și obiectivelor sale. De asemenea, trebuie să existe documentație pentru a demonstra modul în care declarația este tradusă într-un plan de management și o politică clară.

Constatări

Așa cum s-a descris în mod explicit în SER, conform declarației reînnoite de principii (octombrie 2007), ARACIS intenționează să deservească interesul public prin:

- realizarea standardelor de calitate la programele de studii și diplome
- susținerea îmbunătățirii continue a managementului calității (procesul Bologna)

Patru principii subliniază activitatea ARACIS:

- cooperare (cu IIS și agenții similare de asigurare a calității)
- informare și transparență (informarea factorilor interesați și a publicului, evaluări anuale, raport la fiecare trei ani privind calitatea învățământului superior)
- vizibilitate europeană (cooperarea cu alte organisme europene)
- calitate (evaluare constantă și îmbunătățirea calității propriilor sale activități)

Activitățile-cheie ale ARACIS sunt următoarele:

- stabilirea standardelor (indicatori de performanță, standarde de referință)
- prestarea de servicii către comunitatea academică ce contribuie la îmbunătățirea calității
- furnizarea de informații către public (inclusiv studenți) privind programele de studii și instituțiile de învățământ superior.

Comisia a observat că natura detaliată a legislației române solicită ca activitatea ARACIS să fie condusă mai mult de măsuri legislative decât de declarația de principii. Persoanele intervievate din cadrul instituțiilor de învățământ superior cu care a vorbit comisia au subliniat numeroasele reguli și reglementări la care au trebuie să adere, mai mult decât misiunea ARACIS. Cu toate acestea, majoritatea au fost de acord că ARACIS joacă un rol semnificativ în dezvoltarea unei culturi a calității în învățământul superior din România.

Mai mult în particular, ARACIS se află încă în căutarea unui echilibru între rolul unui prieten critic și rolul unui judecător care ia deciziile finale. În mai multe interviuri, trecutul recent al fostei agenții CNEAA a fost discutat și identificat ca având încă o influență profundă asupra activităților actuale ale ARACIS și percepției instituțiilor de învățământ superior.

Analiză

În declarația de principii, scopurile și obiectivele ARACIS sunt clare și public disponibile. Metodele de lucru sunt și ele clare. Cu toate acestea, în ceea ce privește găsirea unui echilibru între diverse intenții stipulate în declarația de principii, procesele de acordare a calificativelor (în diferite forme) par a fi mai dominante decât procesele orientate spre îmbunătățire. Factorii interesați precum instituțiile de învățământ superior consideră rolul ARACIS ca fiind mai mult de "judecător". Având în vedere trecutul predecesorului ARACIS, CNEAA, instituțiile de IS nu consideră acest fapt foarte surprinzător. Reglementările legislative detaliate întăresc această imagine. Ceea ce lipsește este un plan de trecere de la această imagine de "judecător" la aceea de factor de ameliorare.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

Găsirea unui echilibru mai bun între intenții în conformitate cu declarația de principii și realizarea unui plan de dezvoltare pentru modificările necesare, pe baza unei analize SWOT. Declarația de principii trebuie discutată mai departe în cadrul consiliului, pentru a internaliza mesajele sale principale.

3.6 Criteriul 5 ENQA – Independență (ESG 3.6)

Standard

Agențiile trebuie să fie independente în măsura în care dețin responsabilitate autonomă pentru operațiunile lor și în care concluziile și recomandările din rapoartele lor nu pot fi influențate de terți precum instituțiile de învățământ superior, ministere sau alți factori interesați.

O agenție va trebui să își demonstreze independența prin următoarele măsuri:

- independența sa operațională de instituțiile de învățământ superior și guverne este garantată în documente oficiale (ex. instrumente de guvernare sau acte legislative);
- definirea și operarea procedurilor și metodelor sale, numirea și desemnarea experților externi și determinarea rezultatelor proceselor sale de asigurare a calității sunt desfășurate autonom și independent de guverne, instituții de învățământ superior și organisme de influență politică;
- în timp ce factorii interesați relevanți din învățământul superior, mai ales studenții, sunt consultați în cursul proceselor de asigurare a calității, rezultatele finale ale proceselor de asigurare a calității rămân responsabilitatea agenției.

Constatări

ARACIS este o instituție publică autonomă de interes național. Conform Legii, ARACIS se bucură de un grad ridicat de independență în toate activitățile sale operaționale. Din punct de vedere funcțional, politic și financiar, ARACIS este independentă de toți factorii interesați din învățământul superior.

În cadrul ARACIS, există prevederi conform cărora membrii comisiei nu au legături cu instituțiile pe care le evaluează. Faptul că unul dintre membrii comisiei este și membru al Comisiei Permanente de Specialitate este considerat de ARACIS ca un aranjament eficient și nu se ridică niciun semn de întrebare în ceea ce privește judecata independentă.

Membrii Consiliului nu pot fi Rectori de universități pe durata mandatului lor în Consiliu. Însă comisia a constatat că Prorectorii pot avea un mandat. În același timp, este remarcabil că există o cerință legală conform căreia candidații la Consiliu să fie membri ai personalului academic dintr-o instituție de învățământ superior. Niciunui

reprezentant al factorilor interesați nu i se permite să facă parte din Consiliu. În timp ce acest fapt poate promova conceptul "ARACIS ca parte integrantă a comunității de învățământ superior", acesta nu permite Consiliului să includă sistematic opinii din afara comunității de învățământ superior. În acest sens, comisia a observat că acest Comitet consultativ (denumit și Consiliu consultativ) care, conform propriei sale declarații, s-a întrunit până acum de numai două sau trei ori, nu îndeplinește încă funcția de apărător care i se solicită. Mai mult, componența și misiunea Consiliului Consultativ nu sunt clare pentru comisia de evaluare.

În mai multe interviuri, comisia a întrebat dacă cei intervievați au observat semne de favoritism. EDU-CER a lansat afirmații critice în acest sens dar niciunul din celelalte persoane intervievate nu au mai confirmat părerea EDU-CER.

Așa cum s-a observat înainte, ARACIS închiriaza sediul de la o universitate românească dar – cu excepția EDU-CER – nimeni dintre cei cu care a vorbit comisia nu consideră aceasta ca o încălcare a independenței.

Analiză

ARACIS are o responsabilitate autonomă pentru operațiunile sale. Concluziile și recomandările din rapoartele sale nu sunt influențate de terți precum instituții de învățământ superior, ministere sau alți factori interesați. Metodele de lucru, de exemplu desemnarea membrilor comisiei asigură independența calificativelor. Deciziile finale adoptate de ARACIS nu sunt influențate de factorii de decizie și sunt (unica) responsabilitate a ARACIS.

Concluzie

Conformă în totalitate

Recomandare

Deși ARACIS – în opinia comisiei – este conformă în totalitate cu Standardul de Independență, comisia consideră că situația actuală poate conduce la o anume izolare de societate. De aceea comisia oferă câteva recomandări pentru a extinde obiectul de activitate al biroului executiv ARACIS:

- toți cei responsabili de realizarea de politici în învățământul superior românesc trebuie să reconsidere cerința legală conform căreia numai membrii instituțiilor de IS pot face parte din Consiliul ARACIS. Din experiența comisiei, prezența membrilor non-academici ai Biroului Executiv influențează în mod pozitiv

atmosfera unui Birou, reducând "politețea" academică reciprocă ce poate să apară și introducând astfel diferite abordări.

- ARACIS trebuie să definească în mod explicit rolul, componența și procedura de desemnare a membrilor Comitetului Consultativ și să ia în considerare modul în care poate fi consolidat rolul Comitetului Consultativ.
- ARACIS trebuie să dezvolte legături mai formale cu factorii interesați.
- Rectorilor, Prorectorilor și Șefilor departamentelor de asigurare a calității nu trebuie să li se permită să combine aceste funcții cu un mandat în Consiliul ARACIS.

3.7 Criteriul 6 ENQA – Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri (ESG 3.7)

Standard

Procesele, criteriile și procedurile utilizate de agenții trebuie să fie predefinite și public disponibile. Aceste procese vor include în mod normal:

- o auto-evaluare sau o procedură echivalentă realizată de subiectul procesului de asigurare a calității;
- o evaluare externă realizată de un grup de experți, inclusiv, dacă este cazul, membri studenți, precum și vizite pe teren conform deciziei agenției;
- publicarea unui raport, inclusiv decizii, recomandări sau alte rezultate oficiale;
- o procedură de follow-up pentru a revizui acțiunile derulate de subiectul procesului de asigurare a calității, potrivit oricăror recomandări cuprinse în raport.

Agențiile pot dezvolta și utiliza alte procese și proceduri în scopuri speciale. Agențiile trebuie să acorde o atenție deosebită principiilor lor declarate în orice moment, și să se asigure că cerințele și procesele lor sunt administrate în mod profesionist și că deciziile și concluziile lor sunt adoptate într-un mod consecvent, chiar dacă deciziile sunt luate de grupuri de persoane diferite. Agențiile care adoptă decizii oficiale de asigurare a calității sau concluzii care au consecințe oficiale trebuie să dețină o procedură de apel. Natura și forma procedurii de apel trebuie să fie determinate în funcție de structura fiecărei agenții.

Constatări

Procesul, domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță utilizați de ARACIS în evaluările externe sunt definiți în Metodologie (Hotărârea de Guvern nr. 1418/2006) și Ghidurile sale aferente. Comisia a avut numeroase dovezi care au atestat acest fapt. Procesul de evaluare include:

- un raport de auto-evaluare al furnizorului
- o evaluare externă de către o comisie de experți independenți (inclusiv un student)
- elaborarea și publicarea unui raport
- o procedură de follow-up.

Principalele strategii în desfășurarea evaluărilor sunt:

- negocierea de către un membru al Consiliului ARACIS cu rectorul unei IIS privind calendarul etc.
- selectarea unor membri ai comisiei cu un grad ridicat de competență, evitând conflictele sau asocierea de interese
- evaluarea cu privire la standarde și criterii predefinite. NB: un punct slab-cheie este slaba cultură academică de operare cu rezultatele învățării.

Analiză

Multe dintre aspectele-cheie în ceea ce privește procesele de asigurare externă a calității au fost discutate în mai multe paragrafe de mai sus. Pe scurt, este evident că procesele, criteriile și procedurile sunt definite în mod adecvat și sunt public disponibile. Acestea includ:

- auto-evaluarea de către instituția de învățământ superior sau programul de studii
- evaluarea de către un grup de experți. Studenții au luat deja parte la evaluarea instituțională; recent și studenții fac parte din comisiile de evaluare pentru programele de studii
- există diferite activități și mecanisme pentru a se asigura consecvența calificativelor de către comisii și a hotărârilor de către Consiliu (selectarea și pregătirea membrilor comisiei, validarea calificativelor la diferite niveluri din cadrul ARACIS)
- există o procedură de apel desfășurată de Comitetul Consultativ
- rapoartele sunt publicate, inclusiv hotărârea și recomandările, totuși nu sunt ușor accesibile pe website sau alte mijloace.

Pentru ARACIS, aspectele-cheie sunt rigiditatea sistemului, participarea limitată a altor factori interesați din societatea românească decât reprezentanții instituțiilor de învățământ superior, predominanța certificării unor standarde minime (input numeric) și dezvoltarea insuficientă a activităților de ameliorare și, mai general, nevoia de o mai mare profesionalizare a personalului ARACIS și participarea tuturor la activitățile sale.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

Așa cum s-a descris mai sus.

3.8 Criteriul 7 ENQA – Proceduri de responsabilitate (ESG 3.8)

Standard

Agențiile trebuie să aibă implementate proceduri pentru propria lor responsabilitate.

Aceste proceduri trebuie să includă următoarele:

1. O politică publicată pentru asigurarea calității agenției, disponibilă pe website;
2. O documentație care demonstrează că:
 - procesele și rezultatele agenției reflectă misiunea și scopurile sale de asigurare a calității;
 - agenția dispune de, și aplică, un mecanism de evitare a conflictelor de interese în activitatea experților săi externi;
 - agenția are mecanisme de încredere care asigură calitatea oricăror activități și materiale realizate de subcontractanți, în cazul în care câteva sau toate elementele din procedura sa de asigurare a calității sunt subcontractate altor părți;
 - agenția are în aplicare proceduri de asigurare internă a calității care includ un mecanism de feedback intern (ex. mijloace de a obține feedback de la propriul personal și consiliu/birou executiv); un mecanism de reflecție internă (ex. mijloace de a reacționa la recomandări interne și externe pentru îmbunătățire); și un mecanism de feedback extern (ex. mijloace de a obține feedback de la experți și instituții evaluate pentru

dezvoltarea viitoare) pentru a informa și fundamenta propria sa dezvoltare și îmbunătățire.

3. O evaluare externă ciclică obligatorie a activităților agenției o dată la cel puțin cinci ani, care include un raport privind conformitatea sa cu criteriile statutului de membru al ENQA.

Constatări

ARACIS funcționează conform reglementărilor stabilite de Lege. Există multe reguli și reglementări pe care ARACIS le-a creat pentru a asigura transparența activității sale. Există un Cod general de Etică și un Cod de Confidențialitate. Codul de Etică nu face diferența dintre actorii din ARACIS și actorii din cadrul instituțiilor de învățământ superior, deși în ce privește independența, aceleași cerințe nu sunt posibile în mod evident. Există prevederi pentru membrii comisiei pentru ca aceștia să nu își evalueze propria instituție sau propriul program de studii. Există o procedură de apel. ARACIS derulează un control financiar extern anual de către evaluatori independenți.

Conform SER, fapt confirmat și în interviurile din timpul vizitei, membrii biroului se întâlnesc săptămânal cu reprezentanții personalului. De asemenea, au loc întâlniri regulate cu experții pentru a furniza feed-back. În mod similar, președinții comisiilor de specialitate, evaluatorii, evaluatorii studenți și universitățile furnizează feed-back în mod regulat. Membrii biroului și Consiliul rămân în strânsă legătură cu Consiliul Rectorilor, Comisiile de Învățământ din Parlament și reprezentanții MECT. ARACIS intenționează să aibă o evaluare externă o dată la cel puțin cinci ani (în ultimii 2 ani ARACIS a avut deja alte 3 evaluări externe).

Cu toate acestea, numai membrii instituțiilor de învățământ superior pot face parte din Consiliu, în afară de adeziunea a doi studenți, care a fost prevăzută recent. Pe website nu se află un raport anual referitor la activități și buget și nici nu există o descriere a sistemului de asigurare internă a calității în cadrul ARACIS. Deși ARACIS s-a supus unor diverse evaluări externe și deși există exemple pozitive de deschidere care se referă la evaluări anterioare, comisia a considerat că ARACIS nu este întotdeauna deschisă criticilor, considerându-le uneori un atac personal, în loc să profite de acestea pentru îmbunătățirea operațiunilor sale.

Analiză

Există un grad considerabil de responsabilitate în activitatea ARACIS. Procedurile orientate spre responsabilitate includ reguli pentru un mecanism de evitare a conflictelor de interese ale experților externi și mecanisme de feedback. De asemenea, evaluările externe sunt desfășurate în mod frecvent. Rolul factorilor interesați externi este cu toate acestea limitat iar componența Consiliului se bazează prea mult doar pe reprezentanții instituțiilor de învățământ superior. Așa cum s-a menționat mai sus, rolul Comitetului Consultativ nu este încă foarte ferm în ceea ce privește funcția de apărător. De asemenea, propriul sistem de asigurare internă a calității ARACIS este insuficient dezvoltat. Deschiderea către lumea exterioară, mai ales când există observații critice, trebuie dezvoltată în continuare. Procedura de apel există însă ar putea fi descrisă mai clar, pentru a fi mai deschisă pentru entitățile aflate în curs de evaluare.

Concluzie

Conformă în mod substanțial

Recomandare

Deși responsabilitatea este controlată în multe privințe, este de dorit o mai mare deschidere a ARACIS. În acest proces, descrierile clare și implementarea unui sistem de asigurare internă a calității sunt esențiale. Codul de Etică trebuie să facă distincția între cei implicați în evaluarea externă și evaluarea internă în cadrul instituțiilor. Anexa la Codul de Etică, pe care actorii trebuie să o semneze, nu trebuie să ia în considerare semnarea clauzei de "confidențialitate" a Codului, dar și a clauzei de "independență".

3.9 Criteriul 8 ENQA – Alte prevederi

Standard

8i: Agenția acordă o mare atenție principiilor sale declarate în orice moment și se asigură ca cerințele și procesele sale să fie administrate în mod profesionist iar calificativele și deciziile sale să fie adoptate într-un mod consecvent, chiar dacă aceste calificative sunt formate de grupuri diferite.

8ii: Dacă Agenția adoptă hotărâri oficiale de asigurare a calității sau concluzii care au consecințe oficiale, ea trebuie să dețină o procedură de apel. Natura și forma procedurii de apel trebuie determinată în funcție de structura agenției.

8iii: Agenția dorește să contribuie în mod activ la obiectivele ENQA.

Constatări

În interviurile avute cu toți factorii interesați relevanți, comisia a observat că activitatea ARACIS este în general apreciată într-o mare măsură și că ARACIS funcționează conform principiilor sale. Problemele apar la găsirea unui echilibru între diferite principii (decizii vs îmbunătățire), deplasarea de la rutina anterioară, stabilită de CNEAA, volumul de lucru al ARACIS și nevoia de mai multă profesionalizare. Hotărârile sunt luate în mod sistematic. Scopul consecvenței este luat în serios. Una dintre responsabilitățile Comitetului Consultativ este de a se ocupa de apelurile împotriva deciziilor biroului executiv ARACIS.

ARACIS dorește să joace un rol activ în SEIS, contribuind astfel la scopurile ENQA. Acest fapt este dovedit și de participarea la multe conferințe desfășurate în toată Europa, contribuția activă la grupul de lucru privind asigurarea calității în evaluarea studenților și organizarea unei conferințe privind programele de master, martie 2009.

Analiză

În ceea ce privește elementele esențiale ale sistemului de asigurare externă a calității (profesionalism, consecvență, transparență, proceduri de apel) ARACIS a înregistrat progrese importante în ultimii trei ani și a atins standarde comparabile cu alte agenții de asigurare a calității în cadrul adeziunii la ENQA și SEIS în general. Mai este loc de îmbunătățiri însă, având în vedere dorința de a fi membru activ al ENQA, aceste îmbunătățiri poate fi găsite în participarea viitoare la activitățile ENQA.

Concluzie

Conformă în totalitate

Recomandare

Experiența obținută din diferite forme ale activității internaționale ARACIS trebuie aplicată în mod sistematic în funcția sa internă.

4 Termeni de referință suplimentari ai evaluării

Nu au existat termeni de referință suplimentari în această evaluare, numai un număr de întrebări suplimentare care trebuie studiate. Aceste întrebări sunt rezumate la Anexa 2 și abordate la descrierea diferitelor standarde.

5 Concluzie

Introducere

În abordarea situației din învățământul superior românesc și a asigurării externe a calității conduse de ARACIS, comisia a fost de acord că istoria contează. Situația confuză de la începutul anilor '90, dezechilibrul creat de alegerile societale dintre un proces democratic regulat și o „libertate pentru întreaga societate”, încercările fervente de a depăși întârzierea de dezvoltare din multe sectoare socio-economice, educația fiind unul dintre acestea, sunt numai câteva situații problematice prin care a trecut învățământul superior în ultimele două decenii.

Noile idei și sisteme europene din învățământul superior precum introducerea sistemului Bologna pe trei cicluri și trecerea de la asigurarea calității bazată pe criterii de input la criterii ale rezultatelor învățării reprezintă alți doi factori, reflectați în înființarea ARACIS în 2005. În acest sens, expansiunea învățământului superior este însăși un risc pentru menținerea și ameliorarea standardelor de calitate.

Deși comisia a observat un angajament extins față de activitatea ARACIS al multor factori interesați care au fost intervievați în timpul vizitei, au existat și declarații nefavorabile care s-au referit la starea nesatisfăcătoare a învățământului superior românesc, inclusiv la poziția foarte modestă în clasamentul Shanghai. De asemenea, gradul scăzut de participare la educația permanentă este un caz de preocupare specială, mai ales în ceea ce privește rolul său evident în realizarea de politici europene din cadrul reformei Bologna. Dată fiind această perspectivă de fond, comisia ajunge la concluziile și recomandările descrise în acest paragraf.

5.1 Concluzie

În conformitate cu dovezile documentare și verbale luate în considerare, Comisia de Evaluare consideră că, în îndeplinirea funcțiilor sale, ARACIS nu este conformă în totalitate cu *Prevederile privind Statutul de membru al ENQA*. Agenția este, cu toate acestea, în opinia Comisiei de Evaluare, **conformă în mod substanțial** cu cerințele stabilite pentru adeziunea la ENQA și astfel conformă în mod satisfăcător pentru a justifica statutul de membru cu drepturi depline al ENQA:

Criteriile unde Agenția este **conformă în totalitate** sunt:

Criteriul 1 ENQA: (sub-criteriu) Activități

Criteriul 2 ENQA: Statut oficial

Criteriul 5 ENQA: Independență

Criteriul 8 ENQA: Alte prevederi.

Criteriile unde Agenția nu a fost conformă în totalitate sunt următoarele:

Criteriul 1 ENQA: (sub-criteriu) Procese de asigurare externă a calității

Criteriul 3 ENQA: Resurse

Criteriul 4 ENQA: Declarația de principii

Criteriul 6 ENQA: Criterii și procese de asigurare externă a calității utilizate de membri

Criteriul 7 ENQA: Proceduri de responsabilitate.

În ceea ce privește aceste criterii, ARACIS este **conformă în mod substanțial** și se recomandă ARACIS să desfășoare acțiuni în consecință, în măsura posibilităților sale, pentru a obține conformitatea totală cu aceste criterii în cel mai scurt timp.

O listă completă a calificativelor comisiei se află în tabelul următor.

Criteriu	Sub-criteriu	Sub-punctaj	Punctaj final
ESG 3.1, 3.3 / Criteriul 1 ENQA: Activități			FC
ESG Secțiunea 2 / Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității			SC
	ESG 2.1 Utilizarea procedurilor de asigurare internă a calității	sc	
	ESG 2.2 Dezvoltarea proceselor de asigurare externă a calității	fc	
	ESG 2.3 Criterii pentru decizii	sc	
	ESG 2.4 Procese adecvate scopului	sc	
	ESG 2.5 Raportare	sc	
	ESG 2.6 Proceduri de follow-up	sc	
	ESG 2.7 Evaluări periodice	fc	
	ESG 2.8 Analiza sistemului	pc	
ESG 3.2 / Criteriul 2 ENQA: Statut oficial			FC
ESG 3.4 / Criteriul 3 ENQA: Resurse			SC
ESG 3.5 / Criteriul 4 ENQA: Declarația de principii			SC
ESG 3.6 / Criteriul 5 ENQA: Independență			FC
ESG 3.7 / Criteriul 6 ENQA: Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri			SC
ESG 3.8 / Criteriul 7 ENQA: Proceduri de responsabilitate			SC
Criteriul 8 ENQA: Alte prevederi			FC
Concluzie generală			SC

NB: FC/fc (conformă în totalitate) și SC/sc (conformă în mod substanțial) reprezintă în principal opinii pozitive ale comisiei; PC/pc (parțial conformă) și NC/nc (neconformă) reprezintă opinii mai mult sau mai puțin negative ale comisiei.

Comisia dorește să își exprime mulțumirea față de ARACIS și ENQA pentru sprijinul acordat pe durata vizitei.

5.2 Recomandare

ARACIS a primit o serie de recomandări specifice privind multe dintre standardele discutate în acest raport. O recomandare mai generală este că – date fiind rapidele evoluții din învățământul românesc și riscul ca antreprenorii să considere cantitatea studenților mai importantă decât calitatea – este esențial ca ARACIS să urmărească evoluțiile din învățământul superior românesc și evoluțiile din SEIS, angajându-se în același timp pe cât posibil în discuții deschise cu alți factori interesați, încercând să implice toți factorii interesați importanți în funcționarea sa și apreciind criticile ca o încurajare de a funcționa mai bine. Oricare ar fi nivelul de performanță sau de îndeplinire, fie pentru o organizație sau instituție de învățământ superior, mai există întotdeauna loc de îmbunătățiri.

6 Anexe

Anexa 1. Glosar de acronime

AEACE Agenția de Evaluare și Asigurare a Calității Educației

IAACE Institutul Autonom pentru Asigurarea Calității Educației

ARACIP Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar

ARACIS Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

CNEAA Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare

CUC Coaliția pentru Universități Curate

EDU-CER Organizație non-guvernamentală din România care activează ca o voce publică critică

EHEA Spațiul European de Învățământ Superior

ENQA Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

ESG Standardele și Liniile Directoare pentru Asigurarea Calității

ESU Uniunea Studenților Europeni

EVD Agenția Internațională de comerț și cooperare, Olanda

EUA Asociația Universităților Europene

EURASHE Asociația Europeană a Instituțiilor de Învățământ Superior

IS Învățământ Superior

IIS Instituție de Învățământ Superior (ex. Universitate)

SER Raport de Auto-Evaluare

Anexa 2. Întrebări suplimentare adresate de Biroul Executiv ENQA

Întrebări adresate ARACIS de către Biroul Executiv ENQA (scrisoare 10 mai 2007) pentru a îndeplini toate criteriile pentru Adeziunea Completă.

- Care sunt resursele umane și financiare disponibile Agenției?
- Cum este asigurată implicarea studenților în procesele de asigurare a calității?
- Cum este organizată structura de guvernare?
- Care sunt procedurile de selecție și numire pentru membrii comisiei de experți? Care este componența comisiilor?
- Cum este desemnată Comisia de Concurență?
- Cum este asigurată independența membrilor Consiliului de instituțiile de învățământ superior?
- Este metodologia ARACIS definită și operată independent de guvern? (cf. "... definirea și operarea procedurilor și metodelor sale, (...) sunt desfășurate în mod autonom și independent de guverne (...), ESG 3.6)
- Care este diferența dintre "evaluare" și "analiză" din cadrul activităților ARACIS?
- Cum sunt publicate rapoartele?
- Cum este publicată politica de calitate a Agenției?
- Care sunt mecanismele de feedback intern ale Agenției? Există măsuri de follow-up sau de îmbunătățire?
- Care au fost sursele utilizate în elaborarea Codului de Etică profesională (pare foarte similar cu acela al Comitetului de Acreditare Maghiară)?

Anexa 3 Documente studiate la pregătirea vizitei

1. Documente speciale ENQA – ARACIS ale acestei evaluări

- 1.1 Scrisoare ENQA către ARACIS (07.07.2008)
- 1.2 Scrisoare ARACIS către ENQA (10.07.2008)
- 1.3 Scrisoare de numire ENQA a Prof. Bazsa (18.12.2008)
- 1.4 Agenda ARACIS – briefing telefonic (2008)
- 1.5 CV-urile membrilor echipei de evaluare ARACIS (2008)
- 1.6 Scrisoare ENQA către ARACIS 100507 (10.05.2007)
- 1.7 Contract ARACIS ENQA (27.11.2008)
- 1.8 Termeni de referință ARACIS ENQA (27.11.2008)

2. Documente de fond privind IS din România

- 2.1 A1 Ordonanța 75 și Legea 87 (2005-2006)
- 2.2 A9 Sistemul de învățământ românesc (2008)
- 2.3 Tabelele 1, 2, 3 privind IS din România (2008)
- 2.4 A2 Activitatea CNEAA 1993-2004, statistici (1993-2004)
- 2.5 Instituțiile de învățământ superior din România (2009)
- 2.6 Lista completă a Programelor de Licență (2008)
- 2.7 Programele de doctorat în România

3. Documente ARACIS pentru evaluarea ENQA

- 3.1 Raport de auto-evaluare (SER) al ARACIS (08.12.2008)
- 3.2 A3 Declarația de principii (curent)
- 3.3 A4 Metodologie (2006)
- 3.4 Ghiduri de Evaluare pentru acreditarea:
 - A5 Ghidul I Programe de studii (zz.11.2006)
 - A5 Ghidul II Instituții (zz.12.2006)
 - A5 Ghidul III IIS și programe de studii (zz.12.2006)
 - A5 Ghidul IV Personalul academic (curent)
 - A5 Ghidul V Învățământ la distanță (curent)
- 3.5 A6 Programe evaluate, statistici (18.12.2008)
- 3.6 A7 Plan de acțiune 2007-2009 pentru asigurarea internă a calității ARACIS (curent)
- 3.7 A10 Codul de etică (curent)

3.8 Aspecte specifice care vor fi abordate de ARACIS (curent)

3.9 Certificat ARACIS (2007)

4. Rapoarte legate de ARACIS

4.1 A8 Raport de Monitorizare a ARACIS (2007)

4.2 A11 Raport de evaluare EUA – 2008 (27-08-2008)

4.3 A12 Raport de evaluare ESU – 2008 (zz.09.2008)

4.4 Asigurarea Calității în România – ppt (28.06.2007)

4.5 Articole de presă ale evaluărilor ARACIS pe Internet (2008)

4.6 Scrisoare EDU-CER către EUA – ENQA (14.09.2008)

4.7 Scrisoare ENQA către EDU-CER (24.09.2008)

4.8 Informații referitoare la IAACE și AEACE 2009

4.9 Scrisoare ARACIS referitoare la EDU-CER (2009)

Anexa 4 Calificative acordate de comisia de evaluare EUA (2008)

Criteriu	Sub-criteriu	Sub-punctaj	Punctaj final
ESG 3.1, 3.3 / Criteriul 1 ENQA: Activități			FC
ESG Secțiunea 2 / Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității			SC
	ESG 2.1 Utilizarea procedurilor de asigurare internă a calității	fc	
	ESG 2.2 Dezvoltarea proceselor de asigurare externă a calității	fc	
	ESG 2.3 Criterii pentru decizii	sc	
	ESG 2.4 Procese adecvate scopului	pc	
	ESG 2.5 Raportare	pc	
	ESG 2.6 Proceduri de follow-up	sc	
	ESG 2.7 Evaluări periodice	fc	
	ESG 2.8 Analiza sistemului	sc	
ESG 3.2 / Criteriul 2 ENQA: Statut oficial			FC
ESG 3.4 / Criteriul 3 ENQA: Resurse			SC
ESG 3.5 / Criteriul 4 ENQA: Declarația de principii			FC
ESG 3.6 / Criteriul 5 ENQA: Independență			FC
ESG 3.7 / Criteriul 6 ENQA: Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri			SC
ESG 3.8 / Criteriul 7 ENQA: Proceduri de responsabilitate			SC
Criteriul 8 ENQA: Alte prevederi			-

(FC/fc = conformă în totalitate; SC/sc = conformă în mod substanțial; PC/pc = parțial conformă și NC/nc = neconformă)

Comisia de evaluare concluzionează că ARACIS este **conformă în mod substanțial** cu standardele ESG.

Anexa 5 Calificative acordate de echipa de studiu ESU (2008)

Criteriu	Sub-criteriu	Sub-punctaj	Punctaj final
ESG 3.1, 3.3 / Criteriul 1 ENQA: Activități			C
ESG Secțiunea 2 / Criteriul 1 ENQA: Procese de asigurare externă a calității			PC
	ESG 2.1 Utilizarea procedurilor de asigurare internă a calității	c	
	ESG 2.2 Dezvoltarea proceselor de asigurare externă a calității	c	
	ESG 2.3 Criterii pentru decizii	pc	
	ESG 2.4 Procese adecvate scopului	pc	
	ESG 2.5 Raportare	pc	
	ESG 2.6 Proceduri de follow-up	pc	
	ESG 2.7 Evaluări periodice	c	
	ESG 2.8 Analiza sistemului	c	
ESG 3.2 / Criteriul 2 ENQA: Statut oficial			C
ESG 3.4 / Criteriul 3 ENQA: Resurse			PC
ESG 3.5 / Criteriul 4 ENQA: Declarația de principii			C
ESG 3.6 / Criteriul 5 ENQA: Independență			C
ESG 3.7 / Criteriul 6 ENQA: Procese și criterii de asigurare externă a calității utilizate de membri			PC
ESG 3.8 / Criteriul 7 ENQA: Proceduri de responsabilitate			C
Criteriul 8 ENQA: Alte prevederi			-

(C/c = conformă; PC/pc = parțial conformă și NC/nc = neconformă)

Comisia de evaluare nu a considerat că este responsabilitatea sa să exprime un calificativ general în ceea ce privește cererea de adeziune a ARACIS.

Anexa 6 Programul vizitei

Duminică, 1 martie 2009

Ora	Participanți
15h30	Sosirea membrilor echipei și transfer în oraș; Înregistrare la hotel
17h00	Întâlnirea comisiei (doar membrii echipei)
18h30	Cina (doar membrii echipei)

Luni, 2 martie 2009

Locul întâlnirii	Ora	Participanți
Biroul Consiliului ARACIS	09h00-10h30	Consiliul ARACIS – 15 membri ai Consiliului + 2 membri personal Prof. dr. I. Curtu, Prof.O. Calin, Prof. Dr. M.A. Ungureanu, Prof. Dr. R.M. Damian, Prof. Dr. A. Popovici, Prof. Dr. A. Lungu, Prof. Dr. R. Iucu-Bumbu, Prof. Dr. A.F. Miroiu, Prof. Dr. S Roth-Szamoszkozi, Prof. Dr. D.A. Gaspar, Prof.Dr. M. Ivanescu, Prof. Dr. D.M. Podea, Prof. Dr. M. Muthu, Prof. dr. O. Popescu, Prof. Dr. L. Vlasceanu, Lect. dr. Mihai Floroiu, Oana Sarbu
Biroul Consiliului ARACIS	10h45-11h45	Departamentele de Asigurare a Calității și Acreditare ARACIS – comisia de experți – 2 membri personal: Prof. Dr. R.M. Damian, Prof. Dr. A. Lungu, Prof. Dr. R. Iucu-Bumbu, Prof. Dr. A.F. Miroiu, Prof. Dr. S Roth-Szamoszkozi, Prof. Dr. A. Popovici, Prof. Dr. D.A. Gaspar, Prof. Dr. M. Ivanescu, Prof. Dr. D.M. Podea, Prof. Dr. M. Muthu, Prof. dr. O. Popescu, Prof. Dr. L. Vlasceanu, Lect dr. Mihai Floriou, Oana Sarbu
Biroul Consiliului ARACIS	12h00-13h00	Președinții comisiilor permanente ARACIS – comisia de experți Prof. I. Ianos, Prof. M. Dinca, Prof. I Abrudan, Prof. I. Lascar, Prof. N. Lascu, Prof. N. Antonescu, Prof. A. Pop
	13h00-14h30	PRĂNZ – Catering la sediul ARACIS urmat de timp liber pentru comisia de experți
Biroul Consiliului ARACIS	14h30-15h30	Evaluatorii ARACIS – comisia de experți Prof. A. Bodi, Prof. F. Magureanu, Prof. L. Ciolan, Prof. V. Stan, Prof. C. Cornescu, Prof. M. Cordun, Prof. A. Bargaoan, Prof. S. Coposescu
Biroul Consiliului ARACIS	15h45-16h45	Personalul ARACIS – comisia de experți + 4 persoane (Ion Tanase – Director Financiar, Mihai Floroiu – Expert PR, Oana Sarbu, Mihai Marcu – Inspector de Specialitate)
Biroul Consiliului ARACIS	17h00-17h45	Reprezentanți ai Ministerului Educației – Prof. Remus Pricopie / Consilier al Ministrului, Prof. Sorin-Gabriel Popescu Director General/ Direcția Generală Învățământ Superior, Luminița Matei Director General / Direcția Generală Afaceri Europene și Relații Internaționale, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor Academice, Diplomelor, Certificatelor – Prof. Grigore Bozga, Prof. Nicolae Tiberiu Pop. Camera Deputaților (Parlament) – Vasile-Ghiorghe Gliga, Dragoș Zisopol (TBC), Pető Csilla-Mária Membri ai Comisiei pentru Educație, Știință, Tineret și Sport, Prof. Florian Popa (TBC), Prof. Iosif Ștefan Drăgulescu (TBC) Membri ai Comisiei pentru Sănătate și Familie.

Marti, 3 martie 2009

Locul întâlnirii	Ora	Participanți
Biroul Consiliului ARACIS	09h00-10h30	Consiliul Rectorilor (Universitatea București – Prof. Ioan Pânzaru, Universitatea "Constantin Brâncoveanu" din Pitești – Prof. Alexandru Puiu, Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București – Prof. Florian Popa, Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L.Caragiale" București – Prof. Gheorghe Colceag) + Rectori ai unor universități particulare (Universitatea Bioterra București – Prof. Floarea Nicolae + 3 universități autorizate – ASEBUSS – Prof. Marcel Duhăneanu, Universitatea AGORA Oradea - Mișu-Jan Manolescu, și Institutul Protestant– Toma Ion), Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești – Prof. Vlad Ulmanu, Școala Națională de Studii Politice și Administrative București – Prof. Paul Dobrescu.
Biroul Consiliului ARACIS	10h45-11h30	Reprezentanți ai Agenției de Asigurare a Calității AEACE Reprezentanți ai EDU-CER - Ștefan Vlaston / Președinte
Biroul Consiliului ARACIS	11h45-12h30	Reprezentanți ai factorilor interesați – angajatori importanți – Asociația Barourilor / Director Constantin Parasco, Banca Română de Dezvoltare, Asociația Silvică, Ministerul Agriculturii, Camera Auditorilor Financiar – Vicepreședinte Prof. Maria Manolescu, Asociația Petrolului, Confederația Patronală Concordia – Secretar General Octavian Bojan
	12h30-14h00	PRÂNZ – Catering la sediul ARACIS urmat de timp liber pentru comisia de experți
Biroul Consiliului ARACIS	14h00-15h30	Reprezentanți ai studenților – ANOSR (Mihai Vilcea – Vicepreședinte, Virgil Smărăndoiu - Reprezentant ANOSR în Consiliul ARACIS, Andrea Dobre – Student evaluator, Traian Bruma – Student evaluator) și UNSR (Mihaela Bardan – Vicepreședinte, Diana Iabrașu – Student evaluator, Florin Ciucă – Student evaluator, Claudiu Neagoe – Student evaluator).
Biroul Consiliului ARACIS	15h45-16h45	Reprezentanți ai Uniunii Profesorilor – Prof. Anton Hadar, Prof. Răzvan Bobulescu
Biroul Consiliului ARACIS	17h00-17h45	Reprezentanți ai Senatului – Prof. Mihai Hărdău – Președinte al Comisiei pentru Educație, Știință, Tineret și Sport, Prof. Nicolae Robu, Prof. Ioan Mang, Prof. Șerban Rădulescu – Membri ai Comisiei pentru Educație, Știință, Tineret și Sport
Biroul Consiliului ARACIS	18h00-19h00	Comitetul Consultativ ARACIS – Prof. Angheni, Prof. Miclea, Prof. Korca, Acad, Radu Voinea, Prof. Rostas, Prof. Lefter

Miercuri, 4 martie 2009

Locul întâlnirii	Ora	Participanți
Biroul Consiliului ARACIS	09h00-09h30	Alte întrebări către Biroul Executiv ARACIS Prof. dr. I. Curtu, Prof.O. Calin, Prof. Dr. M.A. Ungureanu, Prof. Dr. R.M. Damian, Prof. Dr. A. Popovici, Lect dr. Mihai Floroiu
Biroul Consiliului ARACIS	9h30-11h00	Întâlnirea Comisiei de Evaluare (numai comisia), rezumarea concluziilor
Biroul Consiliului ARACIS	10h00-12h30	Întâlnirea finală cu Biroul Executiv ARACIS Prof. dr. I. Curtu, Prof.O. Calin, Prof. Dr. M.A. Ungureanu, Prof. Dr. R.M. Damian, Prof. Dr. A. Popovici, Prof. Dr. L. Vlasceanu, Lect dr. Mihai Floroiu

ANEXA 7 PREVEDERI PRIVIND STATUTUL DE MEMBRU

ENQA

REGLEMENTĂRI ALE ASOCIAȚIEI EUROPENE PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR (ENQA)

(din 26 septembrie 2008)

TITLUL I. DENUMIREA ASOCIAȚIEI

Articolul 1 – Denumire

Asociația se va numi Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior. Acronimul său va fi ENQA. ENQA este succesorul legal al Rețelei Europene pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

TITLUL II. OBIECTIVE ȘI ACTIVITĂȚI

Articolul 2 – Obiective

ENQA a fost înființată pentru a promova cooperarea europeană în domeniul asigurării calității în învățământul superior. Obiectivele ENQA sunt:

- de a încuraja și dezvolta schimbul de informații și experiență în ceea ce privește asigurarea calității în învățământul superior, mai ales evoluții metodologice și exemple de bună practică;
- de a funcționa ca un forum de politici, dezvoltând și propunând standarde, proceduri și linii directoare pentru asigurarea calității;
- de a îndeplini cereri pentru expertiză și consiliere de la Miniștrii Europeni ai Educației, autoritățile publice naționale și regionale și alte organisme asociate cu Spațiul European de Învățământ Superior (SEIS);
- de a facilita activitățile de asigurare a calității în domeniul învățământului superior transnațional;
- de a promova dezvoltarea și implementarea unor sisteme eficiente pentru agențiile de asigurare a calității și acreditare;

- de a coordona managementul evaluărilor agențiilor de asigurare a calității și acreditare;
- de a menține și dezvolta cooperarea cu alte organizații europene adecvate ale factorilor interesați;
- de a contribui la înființarea SEIS;
- de a conduce dialoguri cu alte rețele și regiuni.

Articolul 3 – Activități

În vederea atingerii obiectivelor sale, ENQA diseminează informații privind experiența, bunele practici și noile evoluții din domeniul evaluării calității și asigurării calității în învățământul superior către factorii interesați, respectiv autoritățile publice, instituțiile de învățământ superior, studenți și agențiile de asigurare a calității. Activitățile ENQA cuprind evenimente precum conferințe, ateliere de lucru și seminarii, precum și proiecte transnaționale de asigurare a calității, publicare de rapoarte, cooperare cu factorii interesați și dezvoltarea și menținerea website-ului său. ENQA este o organizație care își reprezintă membrii la nivel european.

TITLUL III. IMPLICAREA ÎN ENQA

Implicarea în ENQA poate fi obținută prin:

- Statut de membru (Membru cu drepturi depline sau Membru candidat)
- Statut asociat
- Statut afiliat

Statutul de membru

Articolul 4 – Tipuri de membri

ENQA deține două tipuri de membru: Membru cu drepturi depline sau Membru candidat. Statutul de membru este acordat de Biroul Executiv al Asociației. Acceptarea noilor membri se supune următoarelor condiții:

i) Statutul de membru cu drepturi depline

Statutul de membru cu drepturi depline al ENQA este deschis pentru agențiile de asigurare a calității care îndeplinesc criteriile relevante descrise la Anexa I Prevederi privind statutul de membru.

ii) Statutul de membru candidat

Statutul de membru candidat este disponibil agențiilor de asigurare a calității care îndeplinesc criteriile descrise la Anexa I Prevederi privind statutul de membru.

Articolul 5 – Cotizație

Membrii cu drepturi depline și cei candidați trebuie să plătească o cotizație anuală. Valoarea cotizației anuale, nerambursabile, va fi stabilită de Adunarea Generală.

Articolul 6 – Taxa pentru cererea de adeziune

Solicitanții statutului de membru trebuie să plătească o taxă nerambursabilă pentru cererea de adeziune. Valoarea taxei aferente cererii de adeziune va fi stabilită de Adunarea Generală.

Articolul 7 – Comisia de Apeluri și Reclamații

Funcții:

Va exista o Comisie de Apeluri și Reclamații care va audia apelurile și reclamațiile împotriva hotărârilor și desfășurării procedurilor referitoare la aspecte de adeziune. Comisia de Apeluri și Reclamații este o comisie a ENQA, nu o sub-comisie a Biroului Executiv ENQA.

Un organism a cărui cerere de adeziune nu este acceptată de Biroul Executiv sau căruia i se acordă statut de membru candidat, în loc de membru cu drepturi depline, sau care este redeseminat de la Membru cu drepturi depline la Membru Candidat împotriva voinței sale, poate face apel în scris la Biroul Executiv, indicând de ce consideră eronată hotărârea acestuia. Biroul Executiv va solicita Comisiei de Apeluri și Reclamații să analizeze hotărârea iar decizia Biroului Executiv privind apelul va fi luată în funcție de raportul Comisiei. Hotărârea Biroului Executiv privind apelurile este finală.

Componentă:

Comisia de Apeluri și Reclamații va cuprinde patru reprezentanți ai Membrilor cu drepturi depline, dintre care unul va fi desemnat ca membru alternativ. În situații de conflicte de interese în care este implicat unul dintre membrii Comisiei, membrul alternativ îl va înlocui pe cel afectat de conflictul de interese. Comisia de Apeluri și Reclamații va adopta decizii cu majoritate simplă. Membrii Comisiei sunt numiți de Adunarea Generală ENQA pe termen de trei ani. Niciun membru al Comisiei nu va activa în mod continuu mai mult de șase ani. Niciun membru al Comisiei nu va fi și membru al Biroului Executiv dar cel puțin unul dintre membri va fi în mod normal un fost membru al Biroului Executiv.

Organisme asociate și afiliate

Articolul 8

Pe lângă statutul de membru, ENQA are două tipuri de relații formalizate cu alte organisme, Asocierea și Afilierea. Asociații și Afiliații nu sunt membri ai Asociației. Organizațiile care nu doresc sau, din anumite motive, nu pot deveni membri ai ENQA pot solicita statutul de asociat sau afiliat în cadrul ENQA. Dacă este cazul, o organizație poate fi invitată să obțină statutul de Asociat sau Afiliat.

Articolul 9 – Asociați

Un organism Asociat va fi o organizație sau agenție de bună credință, cu un interes demonstrabil în asigurarea calității în învățământul superior.

Articolul 10 – Afiliați

Un organism Afiliat va fi o rețea de agenții de bună credință de asigurare a calității sau altă organizație de bună credință care se ocupă de asigurarea calității în învățământul superior.

Articolul 11 – Procedura de depunere a candidaturii

O cerere de asociere sau afiliere la ENQA trebuie efectuată sub forma unei scrisori adresate Biroului Executiv ENQA. Aceasta trebuie să includă o scurtă introducere a organismului în cauză, detalii de contact, precum și o declarație prin care se solicită în mod oficial statutul de Asociat sau de Afiliat. În continuare Biroul Executiv va adopta o hotărâre dacă ENQA aprobă cererea; hotărârea va fi comunicată printr-o scrisoare.

Biroul Executiv poate solicita mai multe informații înainte de adoptarea hotărârii sale. Hotărârea Biroului Executiv va fi prezentată Adunării Generale pentru aprobarea finală.

Articolul 12 – Beneficii

Asociații și Afiliații vor avea dreptul să primească publicațiile ENQA și să participe la seminarii și ateliere și vor avea acces la anumite pagini de pe website-ul ENQA, protejate cu parolă. Cu toate acestea, ei nu vor putea să se auto-denumescă „membri” ai ENQA și nu vor avea drepturi de vot sau eligibilitate.

Articolul 13 – Taxă

Asociații și Afiliații vor plăti o taxă nerambursabilă care corespunde unei jumătăți din cotizația de membru cu drepturi depline.

Prevederi comune pentru Membri și Asociați/Afiliați

Articolul 14

Membrii, Asociații și Afiliații sunt de acord să respecte reglementările ENQA.

Articolul 15

Membrilor, Asociațiilor și Afiliaților ENQA li se poate cere plata unei taxe pentru participarea la ateliere, proiecte și alte activități organizate de ENQA.

Articolul 16

Procedura privind situația unui Membru, Asociat sau Afiliat cu restanțe la plata taxelor, va fi hotărâtă de Biroul Executiv.

Articolul 17 – Demisie și excludere

Membrii, Asociații și Afiliații pot renunța în orice moment la statutul de membru al ENQA și la cel de asociat/afiliat prin prezentarea unei notificări scrise de demisie către Președintele ENQA. Renunțarea intră în vigoare imediat. Președintele va notifica Adunarea Generală și Biroul Executiv cu privire la demisia respectivului Membru, Asociat sau Afiliat.

Membrii, Asociații și Afiliații pot fi excluși printr-o hotărâre a Biroului Executiv în caz de încălcare a prezentelor reglementări, ale Prevederilor privind Statutul de Membru sau în eventualitatea oricărei acțiuni care poate cauza prejudicii reputației sau eficacității Asociației.

Taxele de membru, asociat și afiliat nu vor fi rambursate Agenției în caz de renunțare sau excludere.

TITLUL IV. STRUCTURĂ ORGANIZAȚIONALĂ

Organismele ENQA vor fi următoarele:

- Adunarea Generală
- Biroul Executiv
- Secretariatul

Adunarea Generală

Articolul 18 – Funcții

Adunarea Generală este organismul suveran de politici și luare a deciziilor din cadrul ENQA.

Responsabilitățile Adunării Generale sunt de:

- a alege și demite membrii Biroului Executiv;
- a alege Președintele și Vicepreședintele ENQA dintre membrii Biroului Executiv;
- a amenda reglementările ENQA;
- a aproba planul anual de lucru al ENQA;
- a primi, a lua în considerare și a aproba rapoartele anuale ale Președintelui și Secretarului General cu privire la activitățile Asociației;
- a primi, a lua în considerare și a aproba declarațiile financiare anuale ale ENQA, inclusiv raportul anual de audit extern;
- a descărca Biroul Executiv și alte părți responsabile, de răspunderea pentru conturi, după aprobarea raportului anual de audit extern;

- a identifica și aproba auditorul extern și numărul de contabili autorizați care vor fi implicați în auditul anual extern al conturilor ENQA;
- a lua în considerare și a stabili bugetul anual;
- a stabili nivelul cotizației anuale de membru care va fi plătită de membrii cu drepturi depline sau de membrii candidați;
- a stabili nivelul taxei anuale care va fi plătită de Asociați și Afiliați;
- a numi membrii Comisiei de Apeluri și Reclamații;
- în urma unei hotărâri a Biroului Executiv, de a ratifica admiterea de noi membri sau excluderea membrilor care încalcă aceste Reglementări;
- a decide, dacă este necesar, în situația mutării Secretariatului dintr-o țară în alta, cu notificare înainte cu un an dacă mutarea într-o altă țară va avea loc;
- a lua orice hotărâri sau a face orice recomandări Biroului Executiv, necesare pentru funcționarea satisfăcătoare a ENQA în cadrul acestor Reglementări.

Articolul 19 – Întâlnire și invitație

Adunarea Generală se va întruni cel puțin o dată pe an. Data și locul întâlnirii vor fi hotărâte de Biroul Executiv. Secretariatul și Președintele ENQA vor convoca întrunirea, cu o notificare de cel puțin 40 de zile. Întâlnirile Adunării Generale vor fi conduse de Președintele ENQA sau, în absența inevitabilă a Președintelui, de un Vicepreședinte care va fi numit de Biroul Executiv.

Articolul 20 – Componentă

Adunarea Generală este alcătuită din reprezentanți ai membrilor cu drepturi depline și ai membrilor candidați ai ENQA.

Articolul 21 – Proceduri de vot

Membrii cu drepturi depline au dreptul de a vota și a lua cuvântul la Adunarea Generală și de a numi candidații pentru a fi aleși în Biroul Executiv. Membrii candidați au dreptul de a participa la Adunarea Generală, cu excepția părților închise ale întâlnirii, și de a lua cuvântul la invitația Președintelui. Membrii Candidați nu au dreptul să voteze. Fiecare agenție care este Membru cu drepturi depline reprezentată în Adunarea Generală are dreptul la un vot. Hotărârile Adunării Generale vor fi adoptate prin majoritate ordinară. Membrii prezenți la o întâlnire a Adunării Generale constituie un cvorum pentru adunare (cu condiția ca reprezentanții a peste jumătate dintre Membrii cu drepturi depline să fie prezenți).

În eventualitatea unui scrutin, altul decât pentru alegerea membrilor Biroului Executiv, a Președintelui și Vicepreședinților (vezi articolul 27), procedura de vot utilizată poate fi deschisă sau închisă (secretă). Votul secret se va utiliza numai la solicitarea unuia sau mai multor membri cu drepturi depline.

Articolul 22 – Observatori

Organizațiile partenere-cheie, respectiv Asociația Universităților Europene (EUA), Asociația Europeană a Instituțiilor din Învățământul Superior (EURASHE), Uniunea Studenților Europeni (ESU), Education International (EI), BusinessEurope și Comisia Europeană (CE), vor fi invitate la Adunarea Generală ca observatori. Biroul Executiv mai poate invita și alți observatori. Observatorii pot lua cuvântul la discuții libere ale Adunării Generale la invitația Președintelui, dar nu pot vota.

Biroul Executiv

Articolul 23 – Funcții

Responsabilitățile Biroului Executiv sunt de:

- a pregăti și supraveghea un plan de acțiune anual, pentru a fi discutat și aprobat de Adunarea Generală;
- a pregăti ateliere și alte activități așa cum este definit în planul de acțiune;
- a asigura desfășurarea oricărui mandat specific stabilit de Adunarea Generală;
- a decide privind admiterea de noi membri sau excluderea membrilor care încalcă aceste reglementări;
- a face recomandări Adunării Generale privind orice modificare a acestor reglementări;
- a numi Secretarul General;
- a instrui și evalua activitatea Secretarului General care se ocupă de Secretariat, precum și activitatea Secretariatului ENQA;
- a supraveghea aranjamentele financiare ale ENQA și a asigura auditul conturilor;
- a desfășura alte acțiuni pe care le consideră necesare intereselor ENQA.

Articolul 24 – Componentă

Biroul Executiv cuprinde nouă membri, inclusiv Președintele și Vicepreședinții ENQA și are puteri discreționare de a coopta maximum încă doi membri. Membrii aleși ai Biroului Executiv cuprind reprezentanți ai agențiilor membre cu drepturi depline ale ENQA. Membrii cooptați sunt numiți până la următoarea Adunare Generală.

Articolul 25 – Funcționare

Biroul Executiv se va întruni de cel puțin patru ori pe an. Întâlnirile vor fi convocate de Secretariat cu o notificare de cel puțin 10 zile. Cinci membri aleși vor constitui un cvorum.

Biroul Executiv este responsabil față de Adunarea Generală.

Articolul 26 – Desemnarea candidaților

Membrii cu drepturi depline ai ENQA își desemnează din rândul lor candidații pentru a fi aleși în Biroul Executiv. Candidaturile pentru Biroul Executiv trebuie depuse la Secretariat cu 40 de zile înainte de Adunarea Generală. Acestea trebuie să includă un scurt CV al candidaților. Detaliile candidaților trebuie să fie distribuite la toate agențiile membre înainte de Adunarea Generală.

Principiile distribuției echilibrate pe sexe și ale distribuției geografice echilibrate trebuie luate în considerare la propunerea candidaților la Biroul Executiv. Un număr de maximum două persoane din fiecare stat membru al EHEA va fi acceptat pentru statutul de membru al Biroului Executiv. Biroul Executiv poate indica pe care candidați, dacă există, îi încurajează pentru a fi aleși în Biroul Executiv, luând în considerare scopurile distribuției pe sexe sau geografice și limita numărului maxim acceptat de membri din orice stat EHEA.

Articolul 27 – Alegerea membrilor Biroului Executiv

Membrii Biroului Executiv sunt aleși de Adunarea Generală a ENQA pe o perioadă de trei ani. Trei membri ai Biroului Executiv se retrag în fiecare an și trei noi membri sunt aleși la Adunarea Generală anuală. Membrii Biroului Executiv nu vor ocupa această funcție în mod continuu mai mult de șase ani.

Alegerile membrilor Biroului Executiv, Președintelui și Vicepreședinților vor avea loc prin vot secret. O majoritate simplă va determina candidații agreeți. Fiecare agenție membră va avea un vot per post vacant în Biroul Executiv, un vot la alegerile prezidențiale și două voturi (unul pentru fiecare poziție) la alegerile Vicepreședinților.

Alegerea Biroului Executiv în ansamblu va avea loc prin sufragiu iar rezultatele vor fi anunțate Adunării Generale. Biroul Executiv va alege apoi candidații dintre membrii săi pentru funcția de Președinte. Alegerile se vor desfășura iar rezultatul va fi comunicat Adunării Generale. Biroul Executiv va alege apoi candidații dintre membrii săi pentru funcțiile de Vicepreședinte. Alegerile se vor desfășura iar rezultatul va fi comunicat Adunării Generale.

În cazul în care, la alegerile membrilor Biroului Executiv, doi sau mai mulți candidați primesc același număr de voturi iar numărul de posturi vacante este insuficient pentru a fi aleși toți cei votați, se vor desfășura din nou alegeri între acești candidați. În cazul în care, la al doilea tur de scrutin, doi sau mai mulți candidați primesc același număr de voturi, candidații afectați vor trebui să convină de comun acord care dintre ei va face parte din Biroul Executiv. Dacă nu se ajunge la un acord între candidați, Președintele va decide în același timp cine va fi desemnat membru al Biroului Executiv. Alegerile vor fi desfășurate din nou ori de câte ori un număr egal de voturi câștigătoare sunt acordate pentru doi sau mai mulți candidați la alegerile Prezidențiale. În mod similar, alegerile se vor desfășura din nou ori de câte ori un număr egal de voturi câștigătoare sunt acordate pentru una dintre funcțiile de Vicepreședinte.

Articolul 28 – Reprezentarea ENQA

Membrii Biroului Executiv reprezintă ENQA prin:

- încurajarea relațiilor cu alte organizații similare;
- promovarea activităților ENQA;
- reprezentarea ENQA la evenimentele relevante;
- desfășurarea oricăror mandate specifice acordate de Adunarea Generală, Biroul Executiv sau Președinte, în termenii acestor reglementări.

Articolul 29

În caz de demisie, retragere, destituire sau deces al unui membru al Biroului Executiv, Biroul poate ocupa postul vacant apărut prin cooptare adițională. Aceeași metodă se va aplica și pentru posturile vacante de Președinte și Vicepreședinți. Persoanele numite conform acestei clauze vor ocupa funcția până la desfășurarea alegerilor la viitoarea Adunare Generală.

Articolul 30 – Demisie sau destituire

Membrii Biroului Executiv pot fi destituiți din motive declarate de către Adunarea Generală, prin majoritate calificată de două treimi dintre cei prezenți la Adunare (cu condiția ca mai mult de o jumătate dintre Membrii cu drepturi depline să fie prezenți).

Membrii Biroului Executiv își pot da demisia în orice moment prin prezentarea unei demisii scrise Președintelui ENQA. Demisia intră în vigoare imediat. Președintele va notifica Adunarea Generală și Biroul Executiv cu privire la demisia membrului Biroului Executiv.

Președinte și Vicepreședinți

Articolul 31

Trei dintre membrii Biroului Executiv sunt aleși de Adunarea Generală în funcțiile de Președinte sau Vicepreședinți ai ENQA. Durata unui mandat de Președinte și Vicepreședinți este de un an însă poate fi reînnoită.

Articolul 32 – Președinte

Președintele ENQA este și Președinte al Biroului Executiv.

- În calitate de Președinte al Biroului Executiv, Președintele:
 - prezidează întâlnirile Biroului Executiv și acordă votul decisiv în Biroul Executiv atunci când nu se poate lua o hotărâre prin majoritate;
 - planifică, împreună cu Vicepreședinții și Secretarul General, agendele întâlnirilor Biroului Executiv precum și ordinea punctelor și documentația care vor fi discutate la aceste întâlniri;

- verifică împreună cu Secretarul General materialele pentru întâlnirile Biroului Executiv și pentru orice alt eveniment;
- este responsabil, împreună cu Secretariatul, pentru bilanțul întâlnirilor Biroului Executiv (comunicarea deciziilor etc.).

- În calitate de Președinte al Asociației, acesta/aceasta:

- prezidează întâlnirile Adunării Generale;
- realizează, împreună cu Vicepreședinții și Secretarul General, planificarea strategică a întâlnirilor Adunării Generale, precum și bilanțul acestora;
- reprezintă ENQA și Biroul său Executiv pe plan extern;
- reprezintă ENQA, împreună cu Secretarul General, în cadrul Procesului Bologna;
- duce la îndeplinire orice rezoluție, hotărâre sau mandat specific acordat de Adunarea Generală sau Biroul Executiv;
- conduce activitatea curentă cu Secretariatul;
- supraveghează situația financiară a asociației prin urmărirea conturilor lunare;
- asigură, împreună cu Secretarul General și cu Comisia Financiară, urmărirea bugetelor și planurilor de lucru anuale;
- își asumă orice alte responsabilități rezonabile considerate necesare de către Biroul Executiv;
- prezintă Adunării Generale un raport anual al Președintelui;
- este responsabil față de Adunarea Generală.

Articolul 33 – Vicepreședinți

Vicepreședinții:

- desfășoară acele obligații rezonabile care sunt solicitate de Președinte;
- reprezintă Președintele, la solicitarea sau în absența acestuia/acesteia;
- realizează planificarea strategică a Biroului Executiv, a Adunării Generale și a altor întâlniri și evenimente, împreună cu Președintele și Secretarul General;
- supraveghează situația financiară a asociației prin urmărirea conturilor lunare;
- sunt responsabili față de Adunarea Generală.

Secretariat

Articolul 34 – Funcții

ENQA va deține un Secretariat care va sprijini Asociația. Acesta va furniza asistența administrativă care i se solicită. Costurile pretinse de Secretariat pentru realizarea obligațiilor sale de administrare a ENQA sunt acoperite de cotizațiile anuale de membru, taxele anuale de la Asociați și Afiliați și de contribuțiile altor surse disponibile.

Articolul 35 – Secretarul General

Secretariatul va fi condus de un Secretar General. Responsabilitățile Secretarului General al ENQA sunt mai ales de:

- a păstra registrele ENQA (inclusiv dosare, procese verbale, baze de date și registre financiare);
- a pregăti un raport anual al Secretarului General, declarații financiare și orice alte documente relevante care vor fi aprobate de Adunarea Generală;
- a pregăti publicațiile ENQA;
- a asigura actualizarea regulată a website-ului ENQA;
- a convoca, pregăti, organiza și înregistra întâlnirile ENQA, inclusiv pe cele ale Biroului Executiv;
- a conduce proiecte desfășurate sub egida ENQA, inclusiv solicitări de finanțări nerambursabile și raportări;
- a pregăti bugetele anuale și planurile de lucru și a asigura urmărirea acestora, împreună cu Președintele și Comisia Financiară;
- a instrui și supraveghea activitatea Secretariatului;
- a încasa cotizațiile anuale de membru, precum și taxele de la Asociați și Afiliați;
- a încasa orice alte contribuții financiare la activitățile ENQA;
- a menține conturile și declarațiile financiare ale ENQA și de a le prezenta Biroului Executiv și Adunării Generale;
- a se pregăti, împreună cu agenția de contabilitate, pentru auditul financiar anual;
- a funcționa ca punct de legătură între Biroul Executiv, Secretariat, Membri și a menține cooperarea cu partenerii ENQA;
- a numi, în consultare cu Președintele, personalul Secretariatului și de a asigura pregătirea acestuia;

- a reprezenta ENQA pe plan extern în absența membrilor Biroului Executiv sau când este invitat;
- a reprezenta ENQA, împreună cu Președintele, în cadrul Procesului Bologna;
- a desfășura acele obligații rezonabile pe care le poate solicita Președintele;
- a-și asuma orice alte responsabilități considerate necesare de către Biroul Executiv, care nu sunt stipulate în aceste reglementări.

TITLUL V. COOPERAREA CU ORGANIZAȚIILE PARTENERE-CHEIE

Articolul 36

În conformitate cu obiectivul său general de a funcționa ca un forum de politici care dezvoltă și propune standarde, proceduri și linii directoare privind asigurarea calității în SEIS, precum și de a menține și dezvolta cooperarea cu alte organizații europene ale factorilor interesați, ENQA se angajează să mențină o cooperare continuă cu organizațiile partener-cheie din Europa. Acestea includ Asociația Universităților Europene (EUA), Asociația Europeană a Instituțiilor din Învățământul Superior (EURASHE), Uniunea Studenților Europeni (ESU), Education International (EI), BusinessEurope și Comisia Europeană (CE).

TITLUL VI. PREVEDERI FINANCIARE

Articolul 37

Anul fiscal al Asociației va fi cuprins între 1 ianuarie și 31 decembrie.

Articolul 38

Finanțele ENQA vor fi supuse unui audit anual extern. Președintele va propune spre aprobare numele auditorului extern în fiecare an la Adunarea Generală.

Articolul 39

La propunerea bugetului, conturile complete vor fi prezentate Adunării Generale, inclusiv un raport detaliat al poziției financiare curente. O Comisie Financiară, care cuprinde trei membri ai Biroului Executiv, va analiza poziția financiară a ENQA cel puțin o dată pe an și va prezenta un raport Adunării Generale.

Articolul 40

În vederea finanțării unor activități specifice, ENQA poate solicita sprijin financiar din alte surse decât cotizațiile anuale, în sensul descris la Titlul II (Obiective și activități).

Articolul 41

Președintele și Secretarul General sau, în absența Președintelui, Vicepreședinții, au dreptul de a semna documente oficiale în numele Asociației.

TITLUL VII. ALTE PREVEDERI

Articolul 42 – Dizolvarea asociației

Adunarea Generală poate aproba o propunere de dizolvare a ENQA cu o majoritate de două treimi dintre Membrii cu drepturi depline care sunt prezenți. În eventualitatea dizolvării Asociației într-o țară și a re-înființării acesteia în altă țară, activele și pasivele ENQA vor fi transferate către noua Asociație. În cazul dizolvării permanente, orice active ale ENQA vor fi divizate în mod egal între agențiile care sunt Membre cu drepturi depline ENQA, în orice moment al dizolvării sale. În mod similar, orice pasive ale ENQA vor fi divizate în mod egal între agențiile care sunt Membre cu drepturi depline ENQA în orice moment al dizolvării sale.

Articolul 43 – Litigii

Orice litigiu cu privire la interpretarea și/sau aplicarea acestor reglementări va fi soluționat de Adunarea Generală, cu consultarea Biroului Executiv.

ANEXA 1 – la Reglementări

PREVEDERI PRIVIND STATUTUL DE MEMBRU

CAPITOLUL I. CRITERII PENTRU STATUTUL DE MEMBRU CU DREPTURI DEPLINE

Observație: Biroul Executiv a recomandat în cadrul întâlnirii sale din 11 iunie 2008 ca acest prim capitol din prevederile privind statutul de membru să includă în mod mai explicit ESG. În consecință, criteriile privind statutul de membru sunt acum identice cu textul ESG. Părțile evidențiate cu albastru sunt adiționale la ESG și au fost deja menționate în versiunea din 28 martie 2008.

Statutul de membru cu drepturi depline al ENQA este deschis agențiilor de asigurare a calității din domeniul învățământului superior din statele membre SEIS care au funcționat și au desfășurat activități actuale de evaluare timp de cel puțin doi ani.

Înainte de a fi acceptată ca membru cu drepturi depline, o agenție solicitantă trebuie să demonstreze Biroului Executiv că îndeplinește cele opt criterii de mai jos. De asemenea, agenția solicitantă va îndeplini Standardele și Liniile Directoare Europene pentru Asigurarea Calității în Spațiul European de Învățământ Superior (ESG) adoptate de Miniștrii Europeni responsabili de învățământul superior, la Bergen 2005. Biroul Executiv are libertatea de a modifica detaliile procedurilor.

Fiecare criteriu este urmat de linii directoare (cu *italice*) care oferă informații suplimentare privind bunele practici și care explică, în unele cazuri, în mod mai detaliat, sensul și importanța criteriilor. Deși liniile directoare nu fac parte din criterii, acestea din urmă trebuie luate în considerare în asociere cu ele.

Criteriul 1 ENQA – Activități (ESG 3.1, 3.3)

Agențiile trebuie să desfășoare activități de asigurare externă a calității (la nivel instituțional sau de program) în mod regulat. Asigurarea externă a calității agențiilor

trebuie să ia în considerare prezența și eficiența proceselor de asigurare externă a calității descrise la Partea 2 din Standardele și Liniile Directoare Europene².

Activitățile de asigurare externă a calității pot implica evaluare, analiză, audit, apreciere, acreditare sau alte activități similare și trebuie să facă parte din funcțiile principale ale fiecărui membru.

Criteriul 2 ENQA – Statut oficial (ESG 3.2)

Agențiile trebuie recunoscute în mod oficial de autoritățile publice competente din Spațiul European de Învățământ Superior ca agenții cu responsabilități pentru asigurarea externă a calității și trebuie să aibă o bază legală stabilă. Ele trebuie să îndeplinească cerințele jurisdicțiilor legislative în care funcționează.

Criteriul 3 ENQA – Resurse (ESG 3.4)

Agențiile trebuie să dețină resurse adecvate și proporționale, atât umane cât și financiare, care să le permită să organizeze și să își deruleze procesul/procesele de asigurare externă a calității într-un mod eficace și eficient, cu prevederi adecvate pentru dezvoltarea proceselor, procedurilor și personalului lor.

Criteriul 4 ENQA – Declarația de principii (ESG 3.5)

Agențiile trebuie să dețină scopuri și obiective clare și explicite pentru activitatea lor, conținute într-o declarație public disponibilă.

Această declarație trebuie să descrie scopurile și obiectivele proceselor de asigurare a calității agențiilor membre, diviziunea muncii cu factorii interesați relevanți din învățământul superior, mai ales instituțiile de învățământ superior, precum și contextul cultural și istoric al activității lor. Declarația trebuie să afirme clar că procesul de asigurare externă a calității reprezintă o activitate majoră a agenției membre și că există o abordare sistematică de atingere a scopurilor și obiectivelor sale. De asemenea, trebuie să existe documentație pentru a demonstra modul în care declarația este tradusă într-un plan de management și o politică clară.

² Standardele și Liniile Directoare Europene pentru Asigurarea Calității în Spațiul European de Învățământ Superior, ISBN 952-5539-04-0, Helsinki: ENQA, 2005.

Criteriul 5 ENQA – Independență (ESG 3.6)

Agențiile trebuie să fie independente în măsura în care dețin responsabilitate autonomă pentru operațiunile lor și în care concluziile și recomandările din rapoartele lor nu pot fi influențate de terți precum instituțiile de învățământ superior, ministere sau alți factori interesați.

O agenție va trebui să își demonstreze independența prin următoarele măsuri:

- *independența sa operațională de instituțiile de învățământ superior și guverne este garantată în documente oficiale (ex. instrumente de guvernare sau acte legislative);*
- *definirea și operarea procedurilor și metodelor sale, numirea și desemnarea experților externi și determinarea rezultatelor proceselor sale de asigurare a calității sunt desfășurate autonom și independent de guverne, instituții de învățământ superior și organisme de influență politică;*
- *în timp ce factorii interesați relevanți din învățământul superior, mai ales studenții, sunt consultați în cursul proceselor de asigurare a calității, rezultatele finale ale proceselor de asigurare a calității rămân responsabilitatea agenției.*

Criteriul 6 ENQA – Procese și criteriile de asigurare externă a calității utilizate de membri (ESG 3.7)

- i. Procesele, criteriile și procedurile utilizate de agenții trebuie să fie predefinite și public disponibile.
- ii. Aceste procese vor include în mod normal:
 - o auto-evaluare sau o procedură echivalentă realizată de subiectul procesului de asigurare a calității;
 - o evaluare externă realizată de un grup de experți, inclusiv, dacă este cazul, membri studenți, precum și vizite pe teren conform deciziei agenției;
 - publicarea unui raport, inclusiv decizii, recomandări sau alte rezultate oficiale;

- o procedură de follow-up pentru a revizui acțiunile derulate de subiectul procesului de asigurare a calității, potrivit oricăror recomandări cuprinse în raport.

Agențiile pot dezvolta și utiliza alte procese și proceduri în scopuri speciale. Agențiile trebuie să acorde o atenție deosebită principiilor lor declarate în orice moment, și să se asigure că cerințele și procesele lor sunt administrate în mod profesionist și că deciziile și concluziile lor sunt adoptate într-un mod consecvent, chiar dacă deciziile sunt luate de grupuri de persoane diferite. Agențiile care adoptă decizii oficiale de asigurare a calității sau concluzii care au consecințe oficiale trebuie să dețină o procedură de apel. Natura și forma procedurii de apel trebuie să fie determinate în funcție de structura fiecărei agenții.

Criteriul 7 ENQA – Proceduri de responsabilitate (ESG 3.8)

Agențiile trebuie să aibă implementate proceduri pentru propria lor responsabilitate.

Aceste proceduri trebuie să includă următoarele:

- i. o politică publicată pentru asigurarea calității agenției, disponibilă pe website;*
- ii. o documentație care demonstrează că:*
 - *procesele și rezultatele agenției reflectă misiunea și scopurile sale de asigurare a calității;*
 - *agenția dispune de, și aplică, un mecanism de evitare a conflictelor de interese în activitatea experților săi externi, a membrilor Comisiei/Consiliului/Biroului Executiv și personalului;*
 - *agenția are mecanisme de încredere care asigură calitatea oricăror activități și materiale realizate de subcontractanți, în cazul în care câteva sau toate elementele din procedura sa de asigurare a calității sunt subcontractate altor părți;*
 - *agenția are implementate proceduri de asigurare internă a calității care includ un mecanism de feedback intern (ex. mijloace de a obține*

feedback de la propriul personal și consiliu/birou executiv); un mecanism de reflecție internă (ex. mijloace de a reacționa la recomandări interne și externe pentru îmbunătățire); și un mecanism de feedback extern (ex. mijloace de a obține feedback de la experți și instituții evaluate pentru dezvoltarea viitoare) pentru a informa și fundamenta propria sa dezvoltare și îmbunătățire.

iii. o evaluare externă ciclică obligatorie a activităților agenției cel puțin o dată la cinci ani, care include un raport privind conformitatea sa cu criteriile statutului de membru al ENQA.

Criteriul 8 ENQA – Alte prevederi

- i. Agenția acordă o mare atenție principiilor sale declarate în orice moment și se asigură ca cerințele și procesele sale să fie administrate în mod profesionist iar calificativele și deciziile sale să fie adoptate într-un mod consecvent, chiar dacă aceste calificative sunt acordate de grupuri diferite.
- ii. Dacă Agenția adoptă hotărâri oficiale de asigurare a calității sau concluzii care au consecințe oficiale, ea trebuie să dețină o procedură de apel. Natura și forma procedurii de apel trebuie determinată în funcție de structura agenției.
- iii. Agenția dorește să contribuie în mod activ la obiectivele ENQA.

CAPITOLUL II. CEREREA DE ÎNSCRIERE CA MEMBRU

Formularul de înscriere și documentația

Cererile de înscriere ca membru al ENQA vor fi în forma specificată de Biroul Executiv (detaliile se pot obține de la Secretarul General). Acestea sunt luate în considerare și analizate de către Biroul Executiv fie numai pe baza documentației prezentate, fie pe baza documentației și a vizitei la organismul solicitant. Cererile pentru statutul de Membru cu drepturi depline vor fi luate în considerare numai la primirea unui raport de evaluare externă independentă privind conformitatea agenției cu criteriile de adeziune, realizat într-un mod și la un standard acceptat de Biroul Executiv (vezi 7iii de mai sus).

Procedura privind statutul de Membru Candidat

În cazul în care Biroul Executiv decide, din punctul de vedere al cererii de adeziune, că agenția solicitantă nu îndeplinește criteriile mai sus-menționate pentru statutul de Membru cu drepturi depline dar că este posibil să îndeplinească aceste criterii în termen de doi ani de la acordarea statutului de Membru Candidat, el poate acorda statutul de Membru Candidat pentru maximum doi ani. La sfârșitul acelei perioade (sau mai curând, la solicitarea Membrului Candidat), Biroul Executiv va cere depunerea unui raport de evaluare externă care demonstrează că solicitantul îndeplinește criteriile. Dacă, în opinia Biroului Executiv și în urma prezentării dovezilor, criteriile nu sunt îndeplinite încă, cererea de adeziune își va pierde valabilitatea iar solicitantul, prin hotărârea Biroului Executiv, nu va putea să candideze din nou pe o perioadă de doi ani. În această perioadă, agenția va rămâne pe lista de corespondență a ENQA pentru a asigura diseminarea informațiilor privitoare la activitățile ENQA. Dacă, în urma solicitării de mai multe dovezi, Biroul Executiv acordă statutul de Membru cu drepturi depline, agenția va trebui să desfășoare o evaluare externă în termen de cinci ani de la data acordării statutului de Membru Candidat. Cu toate acestea, dacă organizația solicitantă nu are intenția sau capacitatea de a îndeplini criteriile pentru statutul de Membru cu drepturi depline, ea poate candida pentru statutul de Asociat sau Afiliat al ENQA (vezi Titlul III din Reglementările ENQA).

La început, o agenție solicitantă poate candida pentru statutul de Membru Candidat decât pentru cel de Membru cu drepturi depline. Biroul Executiv va acorda acest statut în cazul în care consideră că solicitantul demonstrează, prin cererea sa, conformitatea substanțială cu majoritatea criteriilor și că solicitantul va fi capabil să demonstreze, printr-o evaluare externă acceptabilă în termen de până la doi ani de la acordarea statutului de Membru Candidat de către Biroul Executiv, conformitatea totală cu criteriile pentru statutul de Membru cu drepturi depline. Dacă, după analizarea raportului de evaluare de către Biroul Executiv, Membrul Candidat nu este, în opinia Biroului Executiv, în conformitate totală cu toate criteriile, cererea își va pierde valabilitatea și solicitantul, prin decizia Biroului Executiv, nu va putea să candideze din nou pentru statutul de membru pe o perioadă de doi ani. În această perioadă, agenția nu va fi Membru Candidat dar va rămâne pe lista de corespondență a ENQA pentru a asigura diseminarea informațiilor privitoare la activitățile ENQA.

Evaluări externe

Așa cum s-a menționat la criteriul 7 de mai sus, o condiție a statutului de membru este ca toți Membrii cu drepturi depline ai ENQA să desfășoare o evaluare externă cel puțin o dată la cinci ani. În cazul în care un membru nu desfășoară o evaluare externă în termen de cinci ani de la acordarea sau reconfirmarea statutului de Membru cu drepturi depline, aceasta, printr-o hotărâre a Adunării Generale, va înceta să fie membru ENQA. Dacă, în urma evaluării externe, Biroul Executiv consideră că o agenție membră nu îndeplinește criteriile aferente, aceasta va avea doi ani pentru a se supune criteriilor, timp în care va fi desemnată Membru Candidat al ENQA. O altă evaluare va fi desfășurată de Biroul Executiv sau de evaluatorii săi desemnați, la sfârșitul unei perioade de doi ani (sau mai curând, la solicitarea agenției membre). O agenție care, în opinia Biroului Executiv și ca rezultat al următoarei evaluări, încalcă în continuare criteriile de membru al ENQA, ea va fi, prin confirmarea Adunării Generale, exclusă din ENQA. O agenție exclusă va putea să candideze din nou pentru statutul de membru după încă o perioadă de doi ani.

Notificare și apel

Solicitanții care nu sunt acceptați ca membri sau cărora li s-a acordat statutul de Membru Candidat, vor fi notificați referitor la motive de către Președintele ENQA și vor fi informați privind domeniile în care Biroul Executiv consideră necesare sau recomandate mai multe îmbunătățiri sau modificări. Un organism a cărui cerere de adeziune nu este acceptată de Biroul Executiv sau căruia i se acordă statut de Membru Candidat, în loc de Membru cu drepturi depline, sau care este redesemnat de la Membru cu drepturi depline la Membru Candidat împotriva voinței sale, poate face apel în scris la Biroul Executiv, indicând de ce consideră eronată hotărârea Biroului Executiv. Apelurile vor fi adresate Secretarului General. Termenul limită pentru apeluri este de două luni calendaristice de la data notificării hotărârii Biroului Executiv. Biroul Executiv va solicita Comisiei de Apeluri și Reclamații (vezi articolul 7 din Reglementările ENQA) să analizeze hotărârea iar decizia Biroului Executiv privind apelul va lua în considerare raportul Comisiei. Hotărârea Biroului Executiv privind apelurile este finală.

CAPITOLUL III. MĂSURI TRANZITORII PRIVIND STATUTUL DE MEMBRU

Reglementările descriu obiectivele, statutul de membru, structura și măsurile de finanțare ale Asociației Europene pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

ENQA a fost înființată la data de 4 noiembrie 2004 la Frankfurt, Germania, când aceasta a urmat predecesorului său, Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, care a funcționat din 29 martie 2000 până în 4 noiembrie 2004 și care a fost ea însăși fondată pentru a îndeplini Recomandarea Consiliului 98/561/EC din 24 septembrie 1998 privind cooperarea europeană în asigurarea calității în învățământul superior.

La prima Adunare Generală a Asociației Europene pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior care a avut loc la Frankfurt, Germania, la data de 4 noiembrie 2004, s-a convenit ca organizațiile care erau Membri cu drepturi depline ai Rețelei în momentul dizolvării, să fie desemnate Membri cu drepturi depline ai ENQA, cu condiția ca acestea să desfășoare o evaluare, spre mulțumirea Biroului Executiv, așa cum s-a descris la secțiunea privind evaluările externe (la Capitolul II) din prezentul document, în primii cinci ani de existență a ENQA (adică până la 19 septembrie 2010). S-a mai convenit ca organizațiile care erau membri Asociației ai Rețelei și care doreau să fie în continuare membri ai ENQA, să fie invitate să candideze pentru statutul de Membru Candidat și să se supună prevederilor Titlului III, secțiunile I și III din Reglementările ENQA și ale prezentului document. Membrii Candidați existenți s-au menținut în continuare la acea categorie și s-au supus prevederilor pentru obținerea statutului de Membru cu drepturi depline din prezentul document.